

Indholdsfortegnelse

Østre Landsret	2
Vestre Landsret	4
Advokatrådet	6
Børne- og Kulturchefforeningen	8
Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab	10
Center for Seksuelle Overgreb	11
Center for Voldtægtsofre, Herning	12
Center for Voldtægtsofre, Aarhus	14
Danner	16
Danske Advokater	18
Danske Regioner	23
Datatilsynet	24
Den Danske Dommerforening	30
Den Uafhængige Politiklagemyndighed	31
Det Kriminalpræventive Råd	32
Domstolsstyrelsen	35
Hjælp Voldsofre	37
HK Landsklubben Danmarks Domstole	42
Institut for Menneskerettigheder	44
Joan-Søstrene	54
Justitia	56
Kvinderådet	59
Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK)	64
Offerrådgivningen i Danmark	66
Politiforbundet	68
Red Barnet	70
Rigsombudsmanden i Grønland	73
Rigsombudsmanden på Færøerne	75
Sex & Samfund	76
Sikkerhedsbranchen	79

Justitsministeriet
Sendt pr. mail til politikontoret@jm.dk og
cahj@jm.dk

4. april 2025

J.nr.: 25/08059-2

Sagsbehandler: CRJ

Justitsministeriet har ved brev af 12. marts 2025 (sagsnr. 2025-03032) anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Lovudkastet indeholder bl.a. forslag til ændring af straffelovens § 79 c, stk. 1, med henblik på at udvide anvendelsesområdet for opholdsforbud til også at omfatte overtrædelser af straffelovens § 216, § 225, jf. § 216, og § 232. Af lovudkastets bemærkninger fremgår om den foreslåede udvidelse, at der i forhold til sager efter straffelovens § 216 i almindelighed vil være tale om sager af grovere karakter, hvorefter der som det klare udgangspunkt *skal* gives et opholdsforbud. Landsretten går i den forbindelse ud fra, at det fortsat afgøres af domstolene efter en konkret bevisvurdering af den enkelte sags omstændigheder, om sagen er af en sådan karakter, at der er grundlag for at give et opholdsforbud, jf. herved retsplejelovens § 880 om domstolenes frie bevisbedømmelse.

Lovudkastet indeholder bl.a. også forslag til ny § 217 i straffeloven, der tager sigte på at kriminalisere såkaldt stealthing. Om kravet til tilregnelse anføres i de almindelige bemærkninger pkt. 2.4.3, at straf *"alene vil kunne pålægges, hvis gerningspersonen har handlet forsætligt. Gerningspersonen skal således have haft et ubeskyttet samleje på trods af at have været bevidst om, at beskyttelse var en forudsætning for den anden persons deltagelse i samlejet"*. Landsretten bemærker hertil, at formuleringen "bevidst om" kan give anledning til usikkerhed om, hvorvidt lavere forsætsgrader i form af sandsynlighedsforsæt eller såkaldt *dolus eventualis* er tilstrækkeligt. Lovudkastet indeholder endvidere forskellige bemærkninger om, hvornår der kan være handlet forsætligt. Landsretten går ud fra, at det fortsat afgøres af domstolene efter en konkret bevisvurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der i givet fald er handlet med det fornødne forsæt, jf. herved retsplejelovens § 880 nævnt ovenfor.

Af pkt. 7 i lovudkastets almindelige bemærkninger fremgår, at merudgifterne forbundet med lovudkastet for politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen finansieres af regeringens afsatte ramme til tryghed. Merudgifterne for domstolene er uomtalt. Landsretten bemærker i den forbindelse, at det er væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som medfører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil flerårsaftalen fra november 2023 om domstolenes økonomi for 2024-2027 løbende kunne blive udhulet af nye ressourcekrævende lovgivningsinitiativer.

Landsretten ønsker ikke herudover at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

8. april 2025

J.nr.: 25/08183-2

Sendt pr. mail til politikontoret@jm.dk og cahj@jm.dk

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Justitsministeriet har ved brev af 12. marts 2025 (sagsnr. 2025-03032) anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Lovudkastet indeholder bl.a. forslag til ændring af straffelovens § 79 c, stk. 1, med henblik på at udvide anvendelsesområdet for opholdsforbud til også at omfatte overtrædelser af straffelovens § 216, § 225, jf. § 216, og § 232. Af lovudkastets bemærkninger fremgår om den foreslåede udvidelse, at der i forhold til sager efter straffelovens § 216 i almindelighed vil være tale om sager af grovere karakter, hvorefter der som det klare udgangspunkt *skal* gives et opholdsforbud. Landsretten går i den forbindelse ud fra, at det fortsat afgøres af domstolene efter en konkret bevisvurdering af den enkelte sags omstændigheder, om sagen er af en sådan karakter, at der er grundlag for at give et opholdsforbud, jf. herved retsplejelovens § 880 om domstolenes frie bevisbedømmelse.

Lovudkastet indeholder bl.a. også forslag til ny § 217 i straffeloven, der tager sigte på at kriminalisere såkaldt stealthing. Om kravet til tilregnelser anføres i de almindelige bemærkninger pkt. 2.4.3, at straf *"alene vil kunne pålægges, hvis gerningspersonen har handlet forsætligt. Gerningspersonen skal således have haft et ubeskyttet samleje på trods af at have været bevidst om, at beskyttelse var en forudsætning for den anden persons deltagelse i samlejet"*. Landsretten bemærker hertil, at formuleringen "bevidst om" kan give anledning til usikkerhed om, hvorvidt lavere forsætsgrader i form af sandsynlighedsforsæt eller såkaldt dolus eventualis er tilstrækkeligt. Lovudkastet indeholder endvidere forskellige bemærkninger om, hvornår der kan være handlet forsætligt. Landsretten går ud fra, at det fortsat afgøres af domstolene efter en konkret bevisvurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der i givet fald er handlet med det fornødne forsæt, jf. herved retsplejelovens § 880 nævnt ovenfor.

Af pkt. 7 i lovudkastets almindelige bemærkninger fremgår, at merudgifterne forbundet med lovudkastet for politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen finansieres af regeringens afsatte ramme til tryghed. Merudgifterne for domstolene er uomtalt. Landsretten bemærker i den forbindelse, at det er væsentligt, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som med-

fører merudgifter for domstolene. I modsat fald vil flerårsaftalen fra november 2023 om domstolenes økonomi for 2024-2027 løbende kunne blive udhulet af nye ressourcekrævende lovgivningsinitiativer.

Landsretten ønsker ikke herudover at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF.: 33 96 97 98

DATO: 10. april 2025
SAGSNR.: 2025 - 858
ID NR.: 1086305

Sendt pr. e-mail: politikontoret@jm.dk og cahj@jm.dk

Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) – j. nr. 2025-00285

Ved e-mail af 17. marts 2025 har Justitsministeriet anmodet Advokatrådet om bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet skal i den anledning bemærke følgende:

Ad. tryghedsskabende opholdsforbud

Med forslaget får politiet hjemmel til at meddele en person, der har udvist utryghedsskabende adfærd, et forbud mod at færdes frem og tilbage eller at tage ophold inden for det område, hvor adfærden har fundet sted. Det tryghedsskabende opholdsforbud er betinget af, at personen har udvist en utryghedsskabende adfærd, samt at det pågældende område generelt er plaget af utryghed.

Der lægges op til, at det vil bero på en samlet politifaglig vurdering, om kriterierne er opfyldt, og der er grundlag for at meddele opholdsforbud. Det fremgår i den forbindelse, at det ikke er et krav, at adfærden har karakter af at være en strafbar handling, men at den skal have en vis grovhed og være egnet til at skabe utryghed for beboere og forbipasserende.

Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at politiet i medfør af § 6, stk. 2, i ordensbekendtgørelsen - når en person flere gange har overtrådt bekendtgørelsens § 3, stk. 1-3 eller 5, om visse former for forstyrrelse af den offentlige orden - kan meddele den pågældende et zoneforbud på 100 meter fra det sted, hvor den seneste overtrædelse er begået.

Det er Advokatrådets opfattelse, at der ikke er tilstrækkelig dokumentation for, at det vil skabe yderligere tryghed, hvis politiet får hjemmel til at give et tryghedsskabende opholdsforbud. Tillige finder Advokatrådet det bekymrende, at opholdsforbuddet alene beror på en subjektiv vurdering fra politiets side, der skal være skriftligt begrundet men uden krav om dokumentation for vurderingen eller domstolskontrol.

Advokatrådet finder på baggrund heraf og af hensyn til, at et opholdsforbud udgør et indgreb i den personlige frihed, at politiets eksisterende muligheder i ordensbekendtgørelsen på det foreliggende grundlag er tilstrækkelige.

Ad. tv-overvågning foretaget af boligorganisationer mv.

Advokatrådet anerkender, at tryghedskameraer i visse situationer i relation til politiets bekæmpelse af kriminalitet kan være begrundet. Advokatrådet skal dog i den forbindelse fremhæve de grundlæggende rettigheder – retten til privatliv og databeskyttelse – og opfordre Justitsministeriet til, at der fremlægges dokumentation for, at yderligere TV-overvågning ikke blot potentielt giver en forøgelse af trygheden i samfundet, men også at yderligere tv-overvågning er nødvendigt og proportionelt i forhold til respekten for grundlæggende frihedsrettigheder.

Advokatrådet finder det i den forbindelse helt afgørende, at man forud for, at man udvider brugen af overvågning anerkender, at der allerede er en omfattende overvågning, og der således foretages grundige og transparente overvejelser for og imod yderligere overvågning.

Advokatrådet ønsker et samfund, hvor både sikkerhed og frihedsrettigheder respekteres, og det er således helt afgørende, at der opstilles tydelige kriterier for hvornår og på hvilke vilkår myndigheder kan indsamle og anvende oplysninger – som overvågning – af borgerne. Borgerne skal i den forbindelse informeres om, hvordan deres oplysninger behandles, ligesom der bør være et klart retsgrundlag i forhold til borgernes indsichtsret og klagemuligheder.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær

Fra: [Maria Kangas Christensen](#)
Til: [Politikontoret \(951s13\)](#)
Cc: [Cathrine Hjortdam](#); [Lars Sloth - Thisted Kommune](#); [Helle Støve \(Holstebro Kommune\)](#)
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285
Dato: 4. april 2025 14:28:40
Vedhæftede filer: [image002.png](#)

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Justitsministerium

Børne- og Kulturchefforeningen takker for muligheden for at komme med høringssvar. Børne- og Kulturchefforeningen har ingen kommentarer til de foreslåede lovændringer.

Vh Maria

Maria Kangas Christensen

Foreningssekretær | Chefkonsulent

Børne- og Kulturchefforeningen

41 75 06 60 | Asylgade 30 | 7700 Thisted | bkchefer.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 12. marts 2025 11:31

Emne: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET
Politikontoret
Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

Høringssvar til udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285 på vegne af det Børne- og ungdomspsykiatriske selskabs bestyrelse.

Vi er glade for at blive inddraget i høringer omhandlende børn- og unges retstilling og tiltag. Overordnet ift. det samlede udkast er der en række forhold, som vi ikke kan udtale os om og som er udenfor vores specialistområde, om end det vækker en almen bekymring med forslag om, at politiet kan træffe ”dom” om ophold for borgere uden inddragelse af domstolene, idet dette er et brud på magtens tredeling. Dette særligt ift. om et sådant lovforslag ud fra et glidebaneprincip kan komme til at udbrede sig til brug udover lovens nuværende hensigt. Særligt ift. udsatte borgere som hjemløse og ift. demonstrationer.

Ift. loven omkring 2.6. Mårettede pålæg til børn og unge er det positivt, at der fortsat er fokus på at lave en handleplan for børn- og unge, og at Ungdomskriminalitetsnævnet gives muligheder for at understøtte en sådan handleplan med en række tiltag. Dog undrer det, at der ikke i lovteksten er nævnt vigtigheden af et tæt samarbejde mellem Ungdomskriminalitetsnævnet og de kommunale myndigheder i sådanne sager, om end dette selvfølgelig kan fremgå af anden lovgivning. Samtidig er det også vigtigt at sikre, at der ikke laves en unødigt konfliktoptrapning fx ift. politiet hjembringer den unge til et utrygt miljø, som den unge måske netop søger væk fra og ind i andre (uhensigtsmæssige) fællesskaber. Og at det ikke får en uhensigtsmæssig effekt ift. den unge bliver spændingssøgende på politiets respons og dermed får en tidlig, marginaliserende og uhensigtsmæssig kontaktform med politiet.

Generelt kunne opfordres til et øget fokus på synlighed af politiet i områder, hvor børn og unge kommer i kontakt med uhensigtsmæssige miljøer, men på en mindre optrappende måde og med til at skabe tryghed fremfor konflikt.

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet (CSO) takker for muligheden for at sende et høringssvar til dette lovforslag. CSO har i 25 år tilbudt tværfaglig undersøgelse og behandling til personer udsat for voldtægt og seksuelle overgreb.

Dette høringssvar vedrører forslaget om at kriminalisere stealthing. CSO bemærker, at det burde stilles som sit eget lovforslag, da det er en ny type kriminalisering. CSO imødekommer forslaget om at kriminalisere stealthing, da det er en krænkelse af en persons fysiske og seksuelle integritet og autonomi. Den, der bliver udsat for stealthing, har ikke mulighed for at trække sit samtykke til sex tilbage. Der kan være alvorlige sundhedsskadelige konsekvenser forbundet med stealthing, da der er risiko for uønsket graviditet samt at videregive smitte med seksuelt overførte sygdomme. Der kan desuden være alvorlige psykiske følgevirkninger, hvor ofrets reaktioner minder om dem vi ser ved seksuelle overgreb. Et nyere review af forskningslitteraturen omkring stealthing (Davis et al. 2024)¹ beskriver også netop disse psykiske og fysiske konsekvenser. Juridisk bør man derfor se meget alvorligt på stealthing.

CSO er bekendt med, at stealthing i stigende grad er genstand for lovgivning eller juridisk behandling i andre lande. På internationalt plan er en bevægelse i gang i retning af at anerkende stealthing som en krænkelse af seksuelle grænser og individets selvbestemmelsesret – enten gennem særskilt lovgivning eller som en del af eksisterende samtykkeregler. CSO mener, at Danmark bør følge denne udvikling og hilser derfor lovforslaget om at kriminalisere stealthing velkomment. Endvidere støtter CSO også forslaget om at ofre for stealthing får ret til bistandsadvokat og vederlagsfri samtale. Det er afgørende, at ofre for stealthing får samme adgang til støtte og rådgivning som ved andre seksualforbrydelser.

I de få henvendelser CSO har haft, hvor stealthing har fundet sted, er det oftest en del af voldtægten, hvor der ikke har været samtykke i det hele taget, og her fylder stealthing for ofrene. CSO ser derfor positivt på, at der med lovforslaget rejses opmærksomhed om stealthing, og at alvorligheden i fænomenet understreges med en kriminalisering.

Høringssvaret er udarbejdet i samarbejde med Center for Voldtægtsofre i Aarhus, men høringssvarene sendes særskilt.

CSO står til rådighed, hvis ovenstående ønskes uddybet.

Med venlig hilsen
Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet

¹ Davis, K. C., Hammett, J. F., Weiqi, C., Stewart, R., & Kirwan, M. 2024. A Scoping Review of Nonconsensual Condom Removal ("Stealthing") Research. *TRAUMA, VIOLENCE, & ABUSE*. Vol. 25(1) 215–230.

Fra: [Sisse Christiansen](#)
Til: [Politikontoret \(951s13\)](#)
Cc: [Cathrine Hjortdam](#); [Lasse Plougstrup Hansen](#)
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285
Dato: 8. april 2025 14:06:06
Vedhæftede filer: [image003.png](#)
[Høringsbrev.PDF](#)
[Lovforslag om styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd.PDF](#)
[Høringsliste.PDF](#)

Til rette vedkommende

Hermed udtalelse fra Center for voldtægtsofre, Regionshospitalet Gødstrup:

Fra Center for Voldtægtsofre, RH Gødstrup, er der opbakning til forslaget om, at en dømt gerningsmand i en given periode kan få forbud mod at opholde sig i natlivet i en given by. Der er tilsvarende fuld enighed i, at det fordelagtige kræver, at det beror på en konkret, individuel vurdering i den enkelte sag.

Det er vurderingen, at det for de forurettede kan give en ekstra grad af tryghed at vide, at de i en periode ikke risikerer at stå ansigt til ansigt med gerningsmanden, særligt i en situation, der er meget lig den, der gik forud for forbrydelsen.

Med venlig hilsen

Sisse Christiansen

Specialkonsulent, Økonomi og Plan
Tillidsrepræsentant, Djøf

Tel. +45 29 27 01 57

sisse.christiansen1@goedstrup.rm.dk
www.regionshospitalet-goedstrup.dk

Staben • Økonomi
Regionshospitalet Gødstrup
Hospitalsparken 15 • DK-7400 Herning

midt
regionmidtjylland

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 12. marts 2025 11:31

Emne: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Kriminalisering af stealthing

Center for Voldtægts ofre, Aarhus (CfV, Aarhus) takker for muligheden for at sende et høringssvar til dette lovforslag. CfV har i 25 år tilbudt tværfaglig undersøgelse og behandling til personer udsat for voldtægt og seksuelle overgreb.

Dette høringssvar vedrører forslaget om at kriminalisere stealthing. CfV bemærker, at det burde have haft en tydeligere placering i lovforslaget, da det er en ny type kriminalisering. CfV imødekommer forslaget om at kriminalisere stealthing, da det er en krænkelse af en persons fysiske og seksuelle integritet og autonomi. Den, der bliver udsat for stealthing, har ikke mulighed for at trække sit samtykke til sex tilbage. Der kan være alvorlige sundhedsskadelige konsekvenser forbundet med stealthing, da der er risiko for uønsket graviditet samt at videregive smitte med seksuelt overførte sygdomme. Der kan desuden være alvorlige psykiske følgevirkninger, hvor ofrets reaktioner minder om dem, vi ser ved andre seksuelle overgreb. Et nyere review af forskningslitteraturen omkring stealthing (Davis et al. 2024)¹ beskriver netop disse psykiske og fysiske konsekvenser. Juridisk bør man derfor se alvorligt på stealthing.

CfV er bekendt med, at stealthing i stigende grad er genstand for lovgivning eller juridisk behandling i andre lande. På internationalt plan er en bevægelse i retning af at anerkende stealthing som en krænkelse af seksuelle grænser og individets selvbestemmelsesret – enten gennem særskilt lovgivning eller som en del af eksisterende samtykkeregler. CfV mener, at Danmark bør følge denne udvikling og hilser derfor lovforslaget om at kriminalisere stealthing velkomment. Endvidere støtter CfV også forslaget om, at ofre for stealthing får ret til bi-standsadvokat og vederlagsfri samtale. Det er afgørende, at ofre for stealthing får samme adgang til støtte og rådgivning som ved andre seksualforbrydelser.

CfV ser i øjeblikket ikke mange henvendelser, hvor stealthing er den primære årsag til kontakt. Det kan skyldes manglende kendskab til fænomenet, usikkerhed om handlemuligheder eller lav opmærksomhed på, at oplevelsen kan have karakter af et overgreb. CfV ser derfor positivt på, at der med lovforslaget rejses opmærksomhed om stealthing som problematik, og at der lægges op til en klar og relevant juridisk håndtering.

Udvidelse af nattelivsforbud

CfV har også en bemærkning til forslaget om at udvide muligheden for nattelivsforbud til at omfatte personer dømt for visse seksualforbrydelser, herunder voldtægt, samt forlængelsen af forbuddet til op til fire år.

CfV har forståelse for, at formålet med tiltaget er at øge trygheden i det offentlige rum, herunder nattelivet. Mange af CfV's klienter giver udtryk for en utryghed ved risikoen for at møde en tidligere gerningsperson i det offentlige rum, og forbuddet kan derfor potentielt have en betydning for deres oplevede tryghed.

¹ Davis, K. C., Hammett, J. F., Weiqi, C., Stewart, R., & Mitchell Kirwan, M. 2024. A Scoping Review of Nonconsensual Condom Removal ("Stealthing") Research. *TRAUMA, VIOLENCE, & ABUSE*. Vol. 25(1) 215–230.

Omvendt bemærker CfV, at en stor andel af de seksuelle overgreb, som centrenes klienter har været udsat for, finder sted i private sammenhænge – f.eks. i hjemmet eller blandt bekendte. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at et nattelivsforbud ikke nødvendigvis vil have en bred forebyggende effekt i forhold til denne type overgreb.

CfV anbefaler, at nattelivsforbuddet indgår som én blandt flere foranstaltninger og ledsages af en helhedsorienteret indsats, der også adresserer overgreb i nære relationer og private rum.

CfV, Aarhus Universitetshospital har udarbejdet høringsvaret med Center for Seksuelle Overgreb, Rigshospitalet, som vi deler vores videnscenterfunktion med. De to besvarelser vil derfor være enslydende.

CfV står til rådighed, hvis ovenstående ønskes uddybet.

Med venlig hilsen

Center for Voldtægts ofre, Aarhus Universitetshospital

9. april 2025

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København
Att.: politikontoret@jm.dk; cahj@jm.dk

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM POLITIETS VIRKSOMHED, STRAFFELOVEN, LOV OM BEKÆMPELSE AF UNGDOMSKRIMINALITET OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE (STYRKET INDSATS MOD UTRYGHEDSSKABENDE ADFÆRD)

Danner vil gerne takke for muligheden for at komme med bemærkninger til Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Overordnet er Danner glade for, at Justitsministeriet med dette lovforslag anerkender retten til et frit og trygt liv i Danmark. Vi ser frem til at disse rettigheder også i højere grad vil gøre sig gældende for voldsudsatte kvinder og børn.

Danner vil konkret komme med bemærkninger til lovforslagets punkter 2.4 (kriminalisering af stealthing), 2.8 (øget brug af tilhold) og 2.9 (beskikkelse af bistandsadvokat, vederlagsfri samtale m.v. til ofre for stealthing). Derudover vil Danner benytte lejligheden til at påpege, at retten til et trygt og frit liv i Danmark først vil kunne gøre sig gældende, når forsøgsordningen med omvendt fodlænke bliver landsdækkende, så tryghed og frihed ikke afhænger af den udsattes hjemadresse.

KRIMINALISERING AF STEALTHING

Danner støtter op om kriminaliseringen af stealthing i tråd med Justitsministeriets overvejelser angående den seksuelle selvbestemmelsesret, sundhedsrisici forbundet med ubeskyttet samleje, samt de psykiske og følelsesmæssige konsekvenser for den forurettede.

ØGET BRUG AF TILHOLD

Det er positivt, at tilhold i lovforslaget skal kunne tildeles i forbindelse med begrundet mistanke om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om stalking, ulovlig tvang, trusler på livet og afpresning. Ovennævnte lovovertrædelser kendetegner mange sager om partnervold, hvor kvinder frygter for deres liv og har fået frataget deres frihed, fordi deres voldsudøver kan bevæge sig frit rundt i hendes nærhed. Ligeledes er det positivt, at grovhedskriteriet i tilholdsloven lempes, så det bliver muligt at tildele tilhold og opholdsforbud i sager, hvor varetægtsfængsling ikke er aktuelt. I forlængelse af den vedtagne forsøgsordning med omvendt fodlænke, ser vi det som et særligt relevant tiltag for at kunne beskytte volds ofre mod uønsket kontakt og eskalering af vold fra udøveren, der i sidste ende kan resultere i drab.

BESKIKKELSE AF BISTANDSADVOKAT, VEDERLAGSFRI SAMTALE M.V. TIL OFRE FOR STEALTHING

Danner støtter op om beskikkelse af bistandsadvokat og retten til en vederlagsfri samtale i forbindelse med anmeldelse af stealthing, ligesom ved andre seksuelle overgreb. Argumenterne for dette stemmer overens med den viden, vi har om risici for retraumatisering og traumeinformeret praksis generelt. Danner vil benytte lejligheden til at påpege, at samme argumenter, navnlig risici for retraumatisering samt offerets følelser af skyld og skam, også i særlig grad gør sig gældende i forbindelse med andre

9. april 2025

lovovertrædelser i nære relationer (psykisk og fysisk vold, trusler, ulovlig tvang og lignende). Beskikkelse af bistandsadvokat samt vederlagsfri samtale med en advokat forud for anmeldelse, bør også være muligt for ofre for disse lovovertrædelser, hvilket det ikke er på nuværende tidspunkt.

I er meget velkomne til at kontakte leder af kommunikation og viden, Winnie Alim på wal@danner.dk eller +45 30 78 58 48 hvis I har spørgsmål eller ønsker uddybning.

Med venlig hilsen

Mette Marie Yde, direktør

Justitsministeriet
Politikontoret

Sendt til: politikontoret@jm.dk med kopi til cahj@jm.dk
Ang. nr. 2025-00285

9. april 2025

Høringssvar over lovforslag om styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for strafferet og straffeprocess.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater støtter, at vi skal have et trygt og sikkert Danmark. Vi mener, det bør gælde generelt, og derfor er det også vigtigt at huske at værne om retssikkerheden og sikre vores grundrettigheder og basale principper. Det skal være let at gennemskue reglerne, og der skal ikke kunne straffes uden en strafbar handling.

Danske Advokater har betænkeligheder med lovforslaget, da det udfordrer nogle af vores grundlæggende principper, som er fundamentale i retssamfundet, det gælder bl.a.: Frihedsrettigheder. Forudsigelighed og transparens i forvaltningen. Proportionalitet i indgreb. Princippet om at man ikke kan sanktion uden fastlagt strafskyld.

Danske Advokater vurderer, at lovforslaget generelt øger risikoen for vilkårlig og uigennemskuelig myndighedsudøvelse.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Tryghedsskabende opholdsforbud

Med lovudkastet vil politiet kunne meddele forbud mod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for et afgrænset område, hvis den pågældende inden for området har udvist en utryghedsskabende adfærd (tryghedsskabende opholdsforbud).

Efter forslaget er det ikke til at se, hvornår man er i en utryg zone, hvor sanktioner kan pålægges. Det er heller ikke klart, hvilken adfærd der skal til, for at udløse en sanktion. Dertil er der heller ikke

efter lovforslaget krav om varsling, så det bliver muligt at regulere adfærden, som politiet vurderer, er truende.

Danske Advokater mener på den baggrund, at forslaget er betænkeligt og i strid med grundlæggende retsprincipper.

Danske Advokater anbefaler derfor,

- at der fastlægges klare kriterier for politiets beføjelser, som fx kan ske i bekendtgørelsesform,
- at det indsættes i reglerne, at politiet skal orientere om, hvilke områder, der anses for så utrygge, at forbud kan forventes udstedt ved utryghedsskabende adfærd og
- at reglerne suppleres med et krav om, at politiet skal advare og give mulighed for at korrigere adfærd, inden forbud udstedes.

Derudover giver bemærkningerne anledning til en del undren, som vi gerne ser præciseret.

Hvornår er et område generelt plaget af utryghed?

I bemærkningerne til loven lægges op til at vurderingen af "utryghed" skal være op til en "samlet politifaglig vurdering". I vurderingen kan indgå både strafbare handlinger og ikke strafbare handlinger, så som trafikale gener, indtagelse af alkohol, medbringelse af utryghedsskabende hunde eller at der er folk, der verbalt overfuser andre. Det er næsten alt, der kan inddrages i politiets vurdering af, om de finder området utrygt.

Da det er meget subjektivt, hvad mennesker opfatter som utryghedsskabende, er det også meget uklart, hvad der skal til for et område klassificeres som utrygt.

Danske Advokater mener derfor, det bør meldes klart ud, når et område bliver klassificeret som utrygt og klassificeringen bør ske for en afgrænset periode og genbesøges, når forholdene ændrer sig.

Er alkoholikeren mere utryghedsskabende end narkomanen?

I forhold til hvem, der kan pålægges et opholdsforbud, så står der i bemærkningerne, at:

"adfærden behøver ikke nødvendigvis have karakter af strafbare handlinger, men adfærden skal være af en vis grovhed, dvs. den skal være egnet til at skabe utryghed for beboere og forbipasserende."

Samtidig står der, at man ikke må lægge vægt på, om den pågældende er socialt udsat, og at der:

"ikke skulle meddeles opholdsforbud til f.eks. en person med stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer som følge af et længere vedvarende misbrug heraf"

Danske Advokater læser bemærkningerne således, at sidder der en stiknarkoman og en alkoholiker på en bænk og råber ad forbipasserende i en zone, som politiet vurderer er utryg, og de har taget hver deres kamphund med, så vil politiet skulle give opholdsforbud til alkoholikeren men ikke til narkomanen.

Lovgiver bedes bekræfte denne tolkning og meget gerne forklare, hvor det proportionelle er i forhold til de to personer, og hvor det tryghedsskabende i det scenarie er i forhold til borgerne?

Danske Advokater foreslår varsel inden tryghedsskabende opholdsforbud

I henhold til lovforslaget er det op til en politifaglig vurdering, om en persons adfærd er utryghedsskabende. Der er således ikke klare rammer for, hvornår en person risikerer at blive mødt med et tryghedsskabende opholdsforbud på grund af sin opførsel.

Danske Advokater mener derfor, der som minimum skal gives en advarsel, så personen har mulighed for at justere sin opførsel og evt. forlade området inden, der gives et tryghedsskabende opholdsforbud. En advarsel vil også hjælpe med at værne om det retssikkerhedsmæssige princip om, at en sanktion skal være påregnelig. Personen vil med en advarsel få mulighed for at forudse, at dennes handling anses for utryg og kan medføre en sanktion.

Klageadgang over tryghedsskabende opholdsforbud

Efter lovforslaget vil et utryghedsskabende opholdsforbud blive en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Forbuddet kan meddeles mundtligt, men skal efterfølgende bekræftes skriftligt og være begrundet. Det er i lovforslaget ingen frist for, hvornår det skriftlige og begrundede forbud skal sendes. Det vil i praksis først være muligt at klage over forbuddet, når den skriftlige meddelelse er modtaget. Og selv når klagen er indgivet, vil den ikke have opsættende virkning.

Da opholdsforbud gives for op til 30 dage, vil det i praksis ikke kunne forventes at en klage over en afgørelse om opholdsforbud vil få nogen effekt, da de forventede sagsbehandlingstider gør, at opholdsforbuddet vil være udløbet, når afgørelsen kommer.

Derfor er det også ekstra vigtigt, at tryghedsskabende opholdsforbud alene gives, når det er forudsigeligt, proportionalt og nødvendigt.

Danske Advokater finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at man kan give et tryghedsskabende opholdsforbud for en ikke strafbar handling i et område, som vedkommende måske ikke vidste, var klassificeret som utrygt, og at vedkommende så heller ikke har mulighed for en effektiv klageadgang.

Det er uklart, hvad man må og ikke må med tryghedsskabende opholdsforbud

Det fremgår af lovforslaget, at et tryghedsskabende opholdsforbud omfatter:

”... den pågældendes færden frem og tilbage eller ophold i det omfattede område. Den pågældendes blotte passage af området er ikke omfattet af opholdsforbuddet. Det vil sige, at en person, der er blevet meddelt et tryghedsskabende opholdsforbud, gerne må gå igennem det område, der er omfattet af forbuddet, så længe passagen ikke kan siges at have karakter af færden frem og tilbage eller egentligt ophold i området. Det kan f.eks. tale imod, at der er tale om færden frem og tilbage, hvis vedkommende har et ærinde i eller omkring området, hvor vedkommende er meddelt et tryghedsskabende opholdsforbud.

Hvis en person bor eller arbejder inden for det område, der er omfattet af forbuddet, vil den pågældende i øvrigt kunne bevæge sig frit til og fra sin bopæl eller arbejdsplads og ud i sit

lokalområde, men vil ikke ellers kunne opholde sig i området. Dette vil i praksis betyde, at den pågældende trods et tryghedsskabende opholdsforbud vil kunne færdes i området med henblik på at foretage almindelige dagligdags gøremål."

Danske Advokater mener at beskrivelsen af overtrædelsen af et utryghedsskabende opholdsforbud for meget uklar. Det er blandt andet uklart, hvad forskellen er på "færdes frem og tilbage", som er strafbart, og "gå igennem". Dertil kommer, at tilregnelseskravet efter lovforslaget vil være uagtsomhed.

Danske Advokater opfordrer til, at det præciseres, hvad der menes med "frem og tilbage eller ophold", så der ikke kan være tvivl om, hvad man må og ikke må, når man har fået et tryghedsskabende opholdsforbud. Samtidig bør der også her indføres mulighed for at give en advarsel, og så bør det overvejes om uagtsomhed bør være tilstrækkeligt, når der kan gives fængselsstraf på 30 dage i gentagelsestilfælde.

Stealththing

I lovforslaget lægges op til at indsætte en ny bestemmelse i straffeloven, hvorefter den, som har samleje med en person uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførte infektioner og uønsket graviditet, når anvendelsen af præventionsmidlet var en forudsætning for personens deltagelse i samlejet, straffes med fængsel indtil to år.

Danske Advokater har ingen bemærkninger til den foreslåede bestemmelse som sådan, men bemærker, at det må forventes, at der vil blive store bevismæssige udfordringer ved brug af bestemmelsen.

Lovforslaget lægger desuden op til, at der kan beskikkes en bistandsadvokat til den, der føler sig forurettet i en sag om stealththing.

Vi er positive overfor en sådan bistandsadvokatordning, og undrer os over, at det i lovforslaget er vurderet, at ordningen ikke vil medføre økonomiske konsekvenser for staten, og der derfor heller ikke er sat penge af til ordningen.

Danske Advokater opfordrer til, at der afsættes midler til finansiering af en bistandsadvokatordningen i forbindelse med stealththing.

TV-overvågning

Med lovforslaget vil muligheden for, at boligorganisationer og foreninger mv. samt ejere af idrætsanlæg kan foretage tv-overvågning efter tilladelse fra politiet, blive udvidet. Udvidelsen går ud på, at overvågningen kan tillades, når det er væsentlige af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, til også at omfatte overvågning med henblik på at fremme trygheden i området.

Det vil bero på en samlet vurdering om, der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden. Der er i bemærkningerne til loven nævnt faktorer, der kan tælle med som værende utryghedsskabende, så som henvendelser til foreningen/boligorganisationer om støj - eller trafikale gener.

Der er ikke i lovforslaget fastsat direkte retningslinjer for politidirektørens godkendelse og politiets grundlag for indhentelse af videomateriale m.v.

Danske Advokater opfordrer til, at der fastsættes nærmere retningslinjer for politidirektørens godkendelse og krav til politiets grundlag, når de indhenter videomateriale.

Danske Advokater vil gerne benytte lejligheden til at minder om retten til privatlivets fred, som står over for hensynet til overvågningen. Der mangler en egentlig proportionalitetsafvejning i lovforslagets bemærkninger, der kan begrunde, den udvidede mulighed for overvågning set i forhold til retten til ikke at blive overvåget.

Danske Advokater opfordrer til, at der som minimum i lovforslaget foretages en sådan proportionalitetsafvejning.

Øget brug af tilhold

I lovforslaget lægges op til at udvide brugen af tilhold til at omfatte forbrydelser, der straffes med ned til 20 dages ubetinget fængsel. Da loven blev indført, blev det forudsat i bemærkningerne, at bestemmelsen kun fandt anvendelse ved lovovertrædelser, der medfører ubetinget fængselsstraf af ikke helt kort varighed.

I lovforslagets § 5, stk. 2, foreslås en sproglig ændring, så man i bemærkningerne kan beskrive nærmere retningslinjer for vurderingen af grovhedskriteriet. Der indføres dermed et begreb "forbrydelsens karakter og grovhed", som indtil nu har været afspejlet i den givne straf.

Hvis der "kun" udmåles en straf på 20 dage, vil det som udgangspunkt afspejle, at handlingen (vold, trusler m.v.) ikke har været så alvorlige endda, og at der dermed heller ikke er så stort behov for en yderligere beskyttelse.

Danske Advokater gør opmærksom på, at der skal være proportionalitet mellem tilhold og forbrydelse, og opfordrer til at dette bemærkes og præciseres i bemærkningerne.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Juridisk konsulent

Fra: [Liva Hartvig Hansen](#)
Til: [Politikontoret \(951s13\)](#)
Cc: [Cathrine Hjortdam](#); [Julie Kjærgaard](#); [Anne Sofie Bæk-Sørensen](#)
Emne: Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love - J. nr. 2025-00285
Dato: 13. marts 2025 10:00:20

Til Justitsministeriet

Danske Regioner har ingen bemærkninger til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Med venlig hilsen
Liva Hartvig Hansen

Student
Team Psykiatri og Social
Center for Sundheds- og Socialpolitik (SUS)
M 23616403
E livhh@regioner.dk

Dampfærgevej 22
2100 København Ø
T 35 29 81 00

Justitsministeriet, Departementet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

7. april 2025

J.nr. 2025-11-0308
Dok.nr. 710081
Sagsbehandler
Kamilla Bay
Christensen

Sendt til politikontoret@jm.dk

Sendt i kopi til cahj@jm.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

CVR 11883729

Ved e-mail af 12. marts 2025 har Justitsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående lovforslag.

Det fremgår af Justitsministeriets høringsbrev, at lovforslaget har til formål at gennemføre de dele af regeringens tryghedspakke "Et trygt Danmark for alle", der kræver lovændring.

Med lovforslaget foreslås der en række ændringer i bl.a. tv-overvågningsloven, hvilket giver Datatilsynet – efter at sagen har været behandlet i Datarådet – anledning til nedenstående bemærkninger:

1. Tv-overvågningsloven – lovforslagets § 4, nr. 1 og 2

1.1. I medfør af lovforslagets § 4, nr. 1, foreslås tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, 1. pkt., ændret således, at det fremover vil være muligt for boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, at få tilladelse af politiet til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen "kan fremme trygheden".

På lignende vis foreslås det med lovforslagets § 4, nr. 2, at tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres således, at det fremover vil være muligt for ejere af idrætsanlæg at få tilladelse af politiet til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, der ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen "kan fremme trygheden".

Det følger af den gældende tv-overvågningslovs § 2, stk. 1, 1. pkt. og § 2, stk. 3, 1. pkt., at tv-overvågning i de ovennævnte situationer på nuværende tidspunkt alene kan ske, i det omfang overvågningen "er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse".

Som Justitsministeriet har anført i de almindelige bemærkninger til lovforslagets pkt. 2.7.2., foreslås det med de ovennævnte ændringer at udvide muligheden for privates tv-overvågning med henblik på at "øge følelsen af tryghed og sikkerhed blandt de personer, der færdes i det pågældende område."

Udvidelsen af privates mulighed for tv-overvågning indebærer bl.a., at det ikke længere vil være en betingelse for at få tilladelse til at foretage tv-overvågning ved boligområder og idrætsanlæg, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Dette vil bl.a. medføre, at der fremover – modsat den gældende tv-overvågningslov – vil kunne gives tilladelse til tv-overvågning, selvom der alene er sket enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet eller kriminalitet, som ligger lang tid tilbage.

Datatilsynet forstår endvidere lovforslaget således, at det fremover vil være muligt at opsætte tv-overvågning i områder, uanset at der ikke er konstateret nogen form for kriminalitet i området, og uanset at borgeres eventuelle færden i det pågældende område (så vidt vides) har været lovlig.

Justitsministeriet er i lovforslaget fremkommet med eksempler på momenter, der vil kunne tillægges vægt ved vurderingen af, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden. Det kan f.eks. indgå i vurderingen, om der er tale om gader eller arealer, der plages af uro og utryghedsskabende adfærd, hvor man bl.a. kan inddrage henvendelser til politiet, kommunen, boligorganisationen eller foreninger mv. fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, trafikselskaber mv., der oplever, at personer skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt. Derudover kan der lægges vægt på oplysninger om, at personer i området gentagne gange har medført støjgener og/eller trafikale gener, har indtaget eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, har henvendt sig til eller stiller sig i vejen for forbigående på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende mv. Der kan endvidere lægges vægt på, om der er tale om et område, der generelt set kan opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeeringsområder mv.

Foruden hensynet til at fremme trygheden forstår Datatilsynet lovforslaget sådan, at det skal ses i lyset af, at privates mulighed for at foretage lovlig tv-overvågning kan have betydning for politiets efterforskningsarbejde, og at der således er en interesse i, at private foretager yderligere tv-overvågning, der kan indhentes til brug for politiets opgavevaretagelse.

Datatilsynet har i den forbindelse noteret sig, at det foreslås, at videregivelse af tv-overvågningsmateriale, der optages for at fremme trygheden efter § 2, stk. 1, 1. pkt. og § 2, stk. 3, 1. pkt., kan ske, hvis én af betingelserne i lovens § 4 c, stk. 1, nr. 1 – 3, er overholdt, hvilket bl.a. vil medføre, at videregivelsen kan ske til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

1.2. Datatilsynet anerkender, at saglige formål ligger til grund for den foreslåede lovændring. Samtidig finder Datatilsynet, at de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven rejser væsentlige spørgsmål i relation til databeskyttelse.

Dette hænger bl.a. sammen med, at der allerede under de nuværende tv-overvågningsregler sker en ikke ubetydelig indsamling, behandling og opbevaring af store mængder oplysninger om fysiske personer. De videre rammer for behandling af personoplysninger, der foreslås i det foreliggende udkast til lovforslag, vil markant øge antallet af registrerede og antallet af registreringer, hvilket afspejles i de risici, der er for de fysiske personers rettigheder.

Det er Datatilsynets opfattelse, at en så omfattende indsamling og efterfølgende behandling af personoplysninger øger risikoen for konkrete og ikke-proportionelle indgreb i privatlivets fred, f.eks. i form af en nærmere kortlægning af enkeltpersoners færden, som vil ramme langt flere personer end de personer, som forslaget tilsigter at ramme. Herudover ser Datatilsynet en forøget risikoprofil for yderligere behandling af oplysningerne uden hjemmel, samt for hændelig og ulovlig videregivelse af, adgang til eller tab af disse.

Datatilsynet finder særligt anledning til at understrege, at Justitsministeriet – bl.a. henset til, at overvågning generelt anses som en indgribende behandlingsaktivitet – bør foretage en grundig vurdering af, om de foreslåede lempelser af tv-overvågningsloven er nødvendige og står i rimeligt forhold til de legitime mål, der forfølges, hvilket er en forudsætning for at fastsætte eller ændre nationale regler inden for databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde.

Datatilsynet finder det i den forbindelse betænkeligt, at lovforslaget vil medføre en væsentlig lempelse af de gældende regler for tv-overvågning, hvor kravet om, at der skal være begået kriminalitet af en vis karakter fjernes og erstattes med meget vide (og til dels subjektive) rammer for, hvornår private må foretage tv-overvågning.

Hertil bemærkes endvidere, at flere af de momenter, som Justitsministeriet har vurderet kan tillægges vægt, efter Datatilsynets opfattelse kun tvivlsomt kan begrunde en så indgribende behandling, som tv-overvågning indebærer.

Datatilsynets forbehold skyldes, at flere af momenterne ikke i sig selv er ulovlige handlinger, og at momenterne endvidere kan være af en væsentlig subjektiv karakter, f.eks. om et område opfattes som utrygt af den enkelte borger, uanset om den pågældende færden i området hidtil har været lovlig og ikke forinden har givet anledning til påtale eller særlig opmærksomhed mv. fra politiet.

Foruden lovforslagets generelle overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens krav til fastsættelse eller ændring af nationale regler er Datatilsynet bekymret for, at lovforslaget – som det er udformet på nuværende tidspunkt – kan medføre, at tv-overvågning i konkrete tilfælde opsættes uden en tilstrækkelig proportionalitetsafvejning, hvilket væsentligt øger risikoen for ulovlig behandling af personoplysninger.

Datatilsynets bekymring skyldes særligt, at den samlede vurdering af opsætningens lovlighed i vidt omfang er skønsmæssig, og at Justitsministeriet er fremkommet med vide eksempler på momenter, der taler *for* tv-overvågning, samtidig med at der ikke fremgår eksempler på momenter, der taler *imod*, eller i øvrigt overvejelser fra ministeriet om, i hvilke situationer der ikke er tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at gøre brug af tv-overvågning for at fremme følelsen af tryghed. Det vil derfor i praksis være op til de enkelte dataansvarlige og politiet at fastsætte, i hvilket omfang der findes en nedre grænse for iværksættelse af tv-overvågningen, hvilket Datatilsynet finder betænkeligt.

For så vidt angår kravet om nødvendighed, herunder at behandlingen skal være nødvendig i forhold til de formål, hvortil de behandles, bemærkes det, at lovforslaget ikke forholder sig til, om mindre indgribende metoder bør forsøges, forinden tv-overvågning iværksættes. Datatilsynet må imidlertid – med henblik på overholdelse af kravet om nødvendighed – forudsætte, at de dataansvarlige har pligt til at overveje sådanne foranstaltninger og eventuelt forsøge at implementere dem for at fremme borgernes følelse af tryghed, inden mere indgribende foranstaltninger, såsom tv-overvågning, iværksættes.

Sammenfattende er det Datatilsynets vurdering, at det bør tydeliggøres i bemærkningerne til udkastet til lovforslaget, hvilke proportionalitetsbetragtninger forslaget bygger på. Datatilsynet bemærker herudover, at det ikke bør antages uden en nærmere vurdering af lovforslagets konsekvenser, at et hensyn til, at borgere kan føle sig mere trygge i et område, kan begrunde en så væsentlig udvidelse af privates mulighed for at foretage tv-overvågning, særligt i det omfang der stilles vide og til dels uklare rammer for behandlingens lovlighed.

1.3. Det fremgår af pkt. 4.2. i de almindelige bemærkninger, at Justitsministeriet i forbindelse med lovforslaget har foretaget en generel konsekvensanalyse af de ændringer i adgangen til at foretage tv-overvågning, som lovforslaget indebærer, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 10.

En konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, foretaget i forbindelse med vedtagelsen af en lov, kan efter databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 10, fjerne forpligtelsen for enkelte dataansvarlige til hver især at foretage en individuel konsekvensanalyse. Det forudsætter imidlertid, at den generelle konsekvensanalyse foretaget i forbindelse med vedtagelsen af en lov lever op til kravene i artikel 35, stk. 7.

Det er Datatilsynets vurdering, at nærværende lovforslag ikke med fornøden tydelighed behandler de minimumskrav til en konsekvensanalyse, som følger af databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 7.

Særligt analysen af indgrebets generelle karakter og den øgede overvågning af alle fysiske personer, som befinder sig i de påtænkte arealer, indeholder ikke den fornødne stillingtagen til nødvendighed og proportionalitet, jf. artikel 35, stk. 7, litra b. Herudover har Justitsministeriet i analysen ikke med tilstrækkelig præcision forholdt sig til de indholdskrav, der følger af databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 7, litra c og d, for så vidt angår vurderingen af risici for de registreredes rettigheder, og en metodisk gennemgang af de foranstaltninger, der påtænkes for at imødegå disse risici, herunder garantier, sikkerhedsforanstaltninger og mekanismer, som kan sikre beskyttelse af personoplysninger og påvise overholdelse af forordningen under hensyntagen til de registreredes og andre berørte personers rettigheder og legitime interesser.

Datatilsynet skal herudover bemærke, at i det omfang en konsekvensanalyse, der tænkes udført efter artikel 35, stk. 10, ikke lever op til kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 7, vil det medføre en forpligtelse hos de enkelte dataansvarlige, der ønsker at foretage tv-overvågning efter de nye regler, til at udføre en egentlig konsekvensanalyse efter reglerne i artikel 35.

Datatilsynet henleder i øvrigt Justitsministeriets opmærksomhed på, at tilsynet også i forbindelse med Justitsministeriets tidligere lovhøring¹ af 9. februar 2024 om bl.a. ændringer af tv-overvågningsloven tilkendegav, at det daværende lovforslag ikke med fornøden tydelighed behandlede de minimumskrav til en konsekvensanalyse, som følger af databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 7.

2. Tv-overvågningsloven – lovforslagets § 4, nr. 3

2.1. I medfør af lovforslagets § 4, nr. 3, foreslås tv-overvågningslovens § 2a ændret således, at kommuner efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et boligområde, uanset om dette boligområde i forvejen tv-overvåges efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Justitsministeriet har i de almindelige bemærkninger i pkt. 2.7.2. anført, at det efter Justitsministeriets opfattelse forekommer uhensigtsmæssigt, at kommunernes mulighed for at opsætte tv-overvågning er afhængig af, at en boligorganisation eller en forening har opsat tv-overvågning.

¹ Der henvises til Justitsministeriets sagsnummer 2023-05184 vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Gennemførelse af dele af Bandepakke IV).

Det fremgår endvidere af lovforslagets specielle bemærkninger til § 4, nr. 3, at udtrykket "et boligområde" skal forstås således, at det omfatter områder, hvor en boligorganisation mv. vil kunne få tilladelse til at foretage tv-overvågning i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Side 5 af 6

2.2. Det fremgår af pkt. 3.1.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. 145 som fremsat den 23. februar 2011 om ændring af lov om tv-overvågning og lov om behandling af personoplysninger, at hensynet bag kravet om, at kommuner kun må opsætte tv-overvågning af områder, som ligger i nær tilknytning til et boligområde, i det omfang en boligorganisation eller en forening har opsat tv-overvågning i området, er følgende:

"Hertil kommer, at der med kravet om, at der allerede er iværksat tv-overvågning af en boligorganisation mv. efter lovens § 2, stk. 2, alene sigtes til offentlige arealer, som antages at være påvirket af kriminalitet eller anden utryghedsskabende adfærd, der udspringer af de samme forhold, som har ført til, at politiet har givet boligorganisationen mv. tilladelse til tv-overvågning.

Det vil sige, at kommunen kun kan foretage tv-overvågning i medfør af den foreslåede bestemmelse, hvis der må formodes at være en vis tættere sammenhæng mellem på den ene side de kriminalitetsproblemer, der er i det pågældende boligområde, og på den anden side en utryghedsskabende adfærd på nærtliggende offentlige arealer uden for boligområdet.

Som eksempel kan navnlig nævnes den situation, hvor en boligorganisation har fået tilladelse til at tv-overvåge et område med henblik på at bekæmpe kriminalitet, og hvor de personer, der formodes at begå denne kriminalitet, tillige skaber utryghed på nærtliggende offentlige arealer. Det kan således være tilfældet, hvor de pågældende personer udøver en utryghedsskabende adfærd i f.eks. et nærtliggende offentligt parkareal ved at optræde truende, chikanøst eller lignende over for andre tilstedeværende."

Datatilsynet har ikke bemærkninger til, at Justitsministeriet foreslår at fjerne kravet om, at boligorganisationen eller foreningen mv. selv skal tv-overvåge boligområdet, for at kommunen kan opsætte tv-overvågning på nærtliggende offentlige arealer uden for boligområdet.

Det er dog uklart for Datatilsynet, om Justitsministeriet ved at fjerne kravet om forudgående tilladelse endvidere vil fjerne kravet om, at kommunen kun må opsætte tv-overvågning i nær tilknytning til boligområder, hvis der er en vis sammenhæng mellem forholdene i boligområdet og kommunens begrundelse for at opsætte tv-overvågningen.

Datatilsynet henstiller derfor, at Justitsministeriet overvejer at forholde sig konkret hertil i lovforslaget. Det er Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at ovenstående krav om sammenhæng bør videreføres.

Hvis Justitsministeriet ikke vil videreføre kravet om sammenhæng, bør ministeriet forholde sig direkte hertil i lovforslaget. Justitsministeriet bør bl.a. komme ind på, hvorfor kravet om sammenhæng fjernes, idet fjernelse af dette krav umiddelbart vil medføre en udvidelse af muligheden for tv-overvågning på en måde, som lovforslaget ikke forholder sig til.

2.3. Datatilsynet vurderer ligeledes, at denne del af nærværende lovforslag ikke med fornøden tydelighed behandler de minimumskrav til en konsekvensanalyse, som følger af databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 7. Datatilsynet henviser i det hele til afsnit 1.3., og særligt til, at i det omfang en konsekvensanalyse, der tænkes udført efter artikel 35, stk. 10, ikke lever op til kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 7, vil det medføre en forpligtelse hos de enkelte dataansvarlige, der ønsker at foretage tv-overvågning efter de nye regler, til at udføre en egentlig konsekvensanalyse efter reglerne i artikel 35.

3. Tv-overvågningsmateriale til brug for politiets kriminalitetsbekæmpelse og fremme af tryghed

Datatilsynet har i forlængelse af tidligere nævnte lovhøring af 9. februar 2024 gjort Justitsministeriet opmærksom på, at det er Datatilsynets opfattelse, at tv-overvågning i det offentlige rum med henblik på generel kriminalitetsbekæmpelse og fremme af trygheden er en politimæssig opgave – og ikke en opgave for de enkelte dataansvarlige – og at en sådan tv-overvågning i stedet bør ske inden for de lovgivningsmæssige rammer, der gælder for politiets arbejde.

Når Datatilsynet har besluttet at gøre opmærksom på tilsynets tidligere bemærkninger, skyldes det, at Justitsministeriet i vidt omfang i nærværende lovforslag henviser til, at de udvidede muligheder for privates og kommuners tv-overvågning vil være et yderligere redskab for politiet, og at tv-overvågningen vil øge borgernes sikkerhed.

Datatilsynet skal derfor henlede Justitsministeriets opmærksomhed på, at i det omfang den påtænkte udvidelse af privates og kommuners mulighed for tv-overvågning helt eller delvist skyldes et ønske om at give politiet yderligere efterforskningsmuligheder, er det fortsat Datatilsynets opfattelse, at sådan en opgave ikke de facto bør varetages af private og kommuner, men i stedet for af politiet og inden for de lovgivningsmæssige rammer, der gælder herfor.

4. Afsluttende bemærkninger

Datatilsynet har til orientering vedlagt en kopi af Datatilsynets høringssvar af 7. marts 2024, idet tilsynet enkelte steder har henvist hertil.

Hvis Datatilsynets bemærkninger giver anledning til spørgsmål, er Justitsministeriet velkommen til at kontakte fuldmægtig Kamilla Bay Christensen på kbc@datatilsynet.dk eller 29 49 32 85.

Med venlig hilsen

Kristian Korfits Nielsen
Formand, Datarådet

Cristina Angela Gulisano
Direktør, Datatilsynet

Fra: [Anders Raagaard](#)
Til: [Politikontoret \(951s13\)](#)
Cc: [Cathrine Hjortdam](#); [Mette Lyster Knudsen](#)
Emne: Høringssvar - sagsnr. 2025-00285
Dato: 9. april 2025 12:30:53

Til Justitsministeriet

Ved mail af 12. marts 2025 har Justitsministeriet hørt Dommerforeningen over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Udkastet har været drøftet i Dommerforeningens bestyrelse.

Der lægges med udkastet op til en række lovændringer, som har til formål at øge trygheden i samfundet. Dette omfatter bl.a. nykriminaliseringer (strafansvar for stealthing og overtrædelse af tryghedsskabende opholdsforbud), strafskærper (for graffitihærværk og utryghedsskabende adfærd i nattelivet) og udvidelser af eksisterende ordninger (nattelivsforbud og tilhold). Behovet for og rækkevidden af de foreslåede tiltag er i det væsentlige retspolitiske spørgsmål og giver som sådan ikke Dommerforeningen anledning til bemærkninger.

Det fremgår af udkastet, at forslagene forventes at medføre væsentlige løbende merudgifter for politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen. Da forslagene bl.a. omfatter nykriminaliseringer og strafskærper, må de forventes ikke kun at medføre stigninger i sagsantallet, men også i sagernes varighed, når der alt andet lige vil være mere på spil for de involverede. Forslagenes indvirkning på sagsantal og varighed kan ikke udledes af bemærkningerne, men de vil i sagens natur også få betydning for domstolene, hvilket imidlertid ikke er omtalt i udkastet.

Det er velkendt, at domstolene gennem en længere årrække har haft svært ved at følge ressourcemæssigt med i udviklingen af stadig større og mere komplekse retssager, hvilket har ført til lange ventetider for både straffesager og civile sager. Dette har man fra politisk side forsøgt at imødegå bl.a. ved i domstolenes flerårsaftale for 2024-2027 at tilføre retterne betydelige ressourcer, som navnlig skal bidrage til at nedbringe sagsbunker og ventetider.

Dommerforeningen skal derfor generelt påpege vigtigheden i, at domstolene fremover tilføres de fornødne midler i forbindelse med lovændringer, som kan medføre merudgifter for domstolene. I modsat fald vil den indgåede flerårsaftale løbende blive udhulet.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 2025-00285.

På vegne af

Mette Lyster Knudsen
Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Med venlig hilsen

Anders Raagaard
Landsdommer

Vestre Landsret
Asmildklostervej 21
8800 Viborg.
Tlf.: + 45 99 68 80 00
www.VestreLandsret.dk

Fra: [Politiklagemyndigheden](#)
Til: politikontoret@jm.dk
Cc: [Cathrine Hjortdam](#)
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285
Dato: 7. april 2025 14:15:50

Til Justitsministeriet

Den Uafhængige Politiklagemyndighed har ikke bemærkninger til ovenfor nævnte høring.

Med venlig hilsen

Anne

Anne Skov Anhøj
Specialkonsulent

Frederiks Plads 42, 8. og 9. sal
8000 Aarhus C
Tlf. 41 78 35 00
Direkte tlf. 41 78 35 01

www.politiklagemyndigheden.dk
www.bevismiddeltilsynet.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 12. marts 2025 11:31

Emne: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITS MINISTERIET
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk

9. april 2025

Sagsnr.: 25-164

Sagsbehandler: LFB

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Ved en mail af den 12. marts 2025 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd (DKR) om en udtalelse vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

I den anledning skal DKR oplyse, at vi er et uafhængigt vidensbaseret råd, og vores formål er at skabe tryghed ved at oplyse om og forebygge kriminalitet.

Tryghedsskabende opholdsforbud

I forhold til forslaget om tryghedsskabende opholdsforbud anerkender rådet, at der kan være et behov for at meddele opholdsforbud i nærmere afgrænsede områder til personer, som udviser intimiderende, dominerende eller chikanerende adfærd i et område, for at borgere kan færdes trygt.

I udkastet til lovforslaget findes eksempler på, hvad der kan betragtes som utryghedsskabende adfærd, samt hvad der i vurderingen af, om en person har udvist en utryghedsskabende adfærd, skal lægges vægt på. Det fremgår dog også, at beskrivelsen ikke er udtømmende.

Beskrivelsen bør være så konkret og afgrænset som muligt, for at skabe klarhed over, hvad der efter bestemmelsen udgør utryghedsskabende adfærd. Denne klarhed skal bidrage til, at loven kan forvaltes ensartet.

Samtidig forudsættes det, for at forslaget kan have den tilsigtede effekt, at der investeres tilstrækkelige politiressourcer til at håndhæve forbuddet i et omfang, hvor den oplevede opdagelsesrisiko ikke er ubetydelig.

Udvidelse og forlængelse af nattelivsforbuddet

I forhold til forslaget om udvidelse og forlængelse af nattelivsforbuddet skal rådet anbefale, at effekten af tiltaget evalueres.

Tiltaget har til formål at mindske kriminaliteten og utrygheden, der opstår som resultat af kriminalitet i nattelivet. Det er dog værd at undersøge, om effekten af tiltaget vil være, at kriminaliteten og utrygheden forskydes til andre områder, eller om det mindsker mængden af kriminalitet og utryghed generelt.

I lighed med det tidligere forudsættes det også her, for at forslaget kan have den tilsigtede effekt, at der investeres tilstrækkelige politiressourcer til at håndhæve forbuddet i et omfang, hvor den oplevede opdagelsesrisiko ikke er ubetydelig.

Nattelivsforbud kan være ét redskab eller element i forhold til at mindske kriminalitet og øge trygheden i nattelivet, men for at skabe et trygt natteliv er der behov for at implementere flere komplementære tiltag under inddragelse af de relevante lokale aktører og interessenter i det pågældende område. En sådan helhedsorienteret tilgang kan for eksempel indeholde udskærkningspolitik og -regler samt dialog og lokale partnerskaber mellem udskærkningssteder, politiet og detailhandlen med fokus på at øge sikkerheden i nattelivet, brugen af vogtere i det offentlige rum og begrænsning af antallet af udskærkningssteder i bestemte områder.

Målrettede pålæg til børn og unge

Det fremgår af lovforslagets del om målrettede pålæg til børn og unge, at pålægget vil have til formål at sikre, at barnet eller den unge i en periode ikke færdes eller opholder sig i et område, hvor barnet eller den unge f.eks. har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet.

Det fremgår, at det ikke er et krav, at der skal være givet udtryk for en følelse af utryghed i forhold til den udviste adfærd, idet adfærden alene skal være egnet til at skabe utryghed. Det er dog ikke yderligere uddybet, hvad der efter lovforslaget betragtes som utryghedsskabende adfærd.

Rådet skal hertil anbefale, at det afgrænses og konkretiseres, hvad der kan betegnes som utryghedsskabende adfærd, for at skabe klarhed over, hvad der efter bestemmelsen udgør utryghedsskabende adfærd. Denne klarhed skal bidrage til, at loven kan forvaltes ensartet.

Derudover vil rådet gerne påpege, at evalueringer af Ungdomskriminalitetsnævnet peger på udfordringer forbundet med at føre tilsyn med hjemkomsttidspunkter¹. Flere af de ungetilsynsførende fremhæver, at det kan være vanskeligt at kontrollere faste hjemkomsttidspunkter. Hvor øvrige foranstaltninger typisk kontrolleres ved telefonisk kontakt til fagpersoner (skole, kontaktperson mv.), kontrolleres hjemkomsttidspunkter typisk ved at kontakte forældre telefonisk. Her findes eksempler på, at barnet forlader hjemmet efter, at kontrollen har fundet sted, eller at forældre ikke taler sandt om barnets hjemkomsttidspunkt.

Tilsvarende kan antages at gøre sig gældende for det foreslåede pålæg, hvorfor rådet vurderer, at det bør tydeliggøres, hvorledes tilsyn med pålægget skal foregå.

Samtidig vil rådet påpege risikoen for, at det foreslåede pålæg om færd og ophold af barnet eller den unge kan opfattes som en sanktion eller straf, frem for en hjælp eller støtte, hvilket kan have negativ betydning for barnets/den unges motivation og vilje til at ændre adfærd.

Endelig skal rådet anbefale, at pålægget, i den periode det gælder, løbende vurderes i forhold til, hvorvidt det skal forblive gældende, således pålægget ikke anvendes ud over, hvad der er nødvendigt og hensigtsmæssigt.

¹ [Udmøntning af afgørelser, tilsyn og genindbringelse af sager](#)

Udvidelse af mulighederne for tv-overvågning

Rådet vil gøre opmærksom på udtalelse fra sekretariatschef Anne-Julie Boesen Pedersen i artikel af 8. marts 2025 fra Dagbladet Information om regeringens tryghedspakke²:

”Forskningen er ikke entydig på området. Større internationale undersøgelser peger i retning af en mindre positiv effekt i forhold at mindske kriminalitet samlet set. Effekten synes dog at være afhængig af, hvor kameraerne er hængt op, og mod hvilken type af kriminalitet de er rettet. Særligt over for narkotikakriminalitet og ejendoms kriminalitet ser det ud til at virke. Et mindre studie fra Sverige peger på, at kameraovervågning også mindsker nogle former for vold i udsatte boligområder, men det er ikke noget stort og solidt studie. Når det handler om borgernes tryghed, er resultaterne af effekten af overvågning heller ikke entydig. En større undersøgelse peger på en positiv effekt samlet set, men resultaterne er forbundet med en vis usikkerhed, så dem skal man tolke varsomt. Derfor er der brug for mere forskning på området. Men uanset hvad, kan overvågning ikke stå alene, hvis man vil bekæmpe utryghed. Man bør supplere med øget belysning, have mere liv på gaden – f.eks. i form af andre borgere, natteravnere eller politi – og indrette byrum, så trygheden øges”

Derudover skal det tilføjes, at videoovervågning er kriminalpræventivt mest effektivt, når det overvåges aktivt³

Venlig hilsen

Anne-Julie Boesen Pedersen

Sekretariatschef, Det Kriminalpræventive Råd

² [Nyt udspil møder modstand: »Jeg ved godt, at kritikken af det, vi foreslår, er skrevet på forhånd« - Jyllands-Posten](#)

³ [CCTV and Crime Prevention | Brå - Brottsförebyggande rådet](#)

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

11. april 2025

Dok. nr.: 25/08901-7

Sagsbehandler:
Lasse Leerhøj
Mail.:
LALE@domstolsstyrelsen.dk

Sendt pr. mail til politikontoret@jm.dk og cahj@jm.dk

Domstolsstyrelsens høringssvar

Justitsministeriet har ved mail af 12. marts 2025 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Domstolsstyrelsen har i den anledning følgende bemærkninger:

Det er Domstolsstyrelsens vurdering, at udkastet indebærer årlige merudgifter ved domstolene på ca. 1,1-1,6 mio. kr. (2024-pl).

Det er lagt til grund, at udkastets foreslåede § 2, nr. 5, om graffitihærværk indebærer årlige merudgifter ved domstolene på ca. 1,1 mio. kr., idet der årligt vil være ca. 40 sager om graffitihærværk mv., der ellers skulle være ført ved domstolene som bødesager, som i stedet skal føres som domsmandssager. Endvidere er det lagt til grund, at udkastets foreslåede § 2, nr. 4 om kriminalisering af stealthing vil medføre årlige merudgifter for domstolene på 0,0-0,5 mio. kr. (ved et sagsantal på 3-109) og ca. 0,2 mio. kr. (ved et sagsantal på 45-54).

Beregningen af merudgifterne er baseret på oplysninger om de gennemsnitlige udgifter til de relevante sagstyper ved by- og landsretterne, samt ankefrekvens, i perioden 2021 til 2023. I opgørelsen af merudgifterne indgår de totale driftsudgifter (§ 11.41.02. Retterne) samt sagsrelaterede udgifter (§ 11.42.01. Sagsgodtgørelse mv. og § 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp).

Domstolsstyrelsen vurderer, at de skønnede merudgifter på ca. 1,1-1,6 mio. kr. årligt kan afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske rammer.

Såfremt forudsætningerne for et øget sagsantal mv. som følge af lovforslaget ændres væsentligt i opadgående retning, vil vurderingen af merudgifterne for domstolene dog skulle genbesøges.

Med venlig hilsen

Mette Lilje

Justitsministeriet
Att: Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

31. marts 2025
Sags.nr. 2025-00285

Høringssvar: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Hjælp Voldsofre har med tak modtaget invitation til at afgive høringssvar om styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd. Det kan lyde som ren forebyggelse, hvilket ikke er vores hovedformål.

Hos Hjælp Voldsofre bistår vi i overvejende grad i de situationer, hvor der er sket en (person)forbrydelse. Vores brugere har spørgsmål til den proces, de er en del af som forurettet eller pårørende.

Vi har dog også henvendelser fra borgere, der generelt føler sig utrygge og som ønsker vores råd og vejledning i forhold, hvad der kan gøres i så henseende. Disse personer har i den grad ønske om indførelse af tryghedsskabende foranstaltninger.

Ligeledes har vi henvendelser fra borgere, der undrer sig over, at dømte personer efter udstået (2/3 af en) straf, frit kan færdes i selvsamme område, som en given forbrydelse har fundet sted. I det lys har vi en mening om sanktioneringen.

Vores bemærkninger er delt op efter samme princip som anført i indledningen, som beskriver, at der er tale om fem konkrete forslag:

1. Tryghedsskabende opholdsforbud:

I relation til indførelse af ny bestemmelse (§ 6 g i lov om politiets virksomhed) hæfter vi os ved, at der ses at være taget det fornødne hensyn til den utryghedsskabende person, derved at det som betingelse for at meddele opholdsforbud skal påvises, at den pågældende indenfor området har udvist en utryghedsskabende adfærd.

HJÆLP VOLDSOFRE
Brødregade 15, 1.th.
8900 Randers C
Tlf 8641 5900
voldsofre@voldsofre.dk

Facebook – Hjælp Voldsofre
Instagram - [hjaelpvoldsofre](https://www.instagram.com/hjaelpvoldsofre)
www.voldsofre.dk

Mange borgere oplever sig udsat for truende adfærd blot ved, at en adfærd er intimiderende og provokerende. Ved henvendelser til politiet bliver de typisk affærdigeret med, at dette ikke strafbart, hvorfor politiet ikke kan gøre noget ved det.

Deres retsfølelse vil i den grad blive styrket ved, at borgerne fremover ikke alene tages alvorligt, men at politiet rent faktisk kan gøre noget. Dette vil formentligt få flere til at henvende sig, hvilket vil gøre det muligt for politiet at fastlægge, at/om et område generelt er plaget af utryghed.

Vi har ikke bemærkninger den konkrete udformning herunder i relation den geografiske og tidsmæssige udstrækning.

Vi har heller ikke bemærkninger til, at der lægges op til, at unge i forbindelse med fastsættelse af sanktion af Ungdomskriminalitetsnævnet også får pålæg om ikke at færdes i et givent område.

Vi har ej heller bemærkninger til den foreslåede skærpelse af bødestraffen for visse overtrædelser i nattelivszone.

2. Tiltag målrettet utryghed på togstationer og i boligområder mv.

Vi er fuldstændig enige med forslagsstillerne i, at det skal være trygt at færdes på alle gængse områder, og i særdeleshed i boligområder, på parkeringspladser, på stationer og ved busstoppesteder.

Vi henviser i det hele til vores bemærkninger ovenfor, da den ønskede målrettede tryghed jo netop blandt andet søges opnået ved indførelse af ny § 6 g i lov om politiets virksomhed, hvilket vi kan tilslutte os.

I relation til øget overvågning har vi ved tidligere høringssvar tilkendegivet vores holdning; vi finder, at hensynet til muligheden for at opklare forbrydelser vejer tungere end oplevelsen af at blive overvåget. Så længe man ikke begår noget kriminelt, vil en given optagelse jo ikke blive anvendt.

Vi har samme holdning, når det kommer til at skabe tryghed. Den tryghed, der skabes ved at opsætte overvågning, handler jo både om almen tryghed, forebyggelse og den tryghed, der ligger i at vide, at en forseelse kan opklares og påtales, hvis den er fanget på overvågning.

Vi støtter således, at politiet, i videre omfang end nu, kan give tilladelse til at opsætte overvågningsudstyr.

Vi finder, at de hensyn, der skal indgå i politiets beslutningsgrundlag, er de helt rigtige.

Vi har ingen bemærkninger til indførelse af fængselsstraf for hærværk mod tog, busser mv.

3. Udvidelse og forlængelse af nattelivsforbuddet:

Vi har konkret været i kontakt med en person, der følte sig meget krænket af at være stødt på en person, som vedkommende vidste var dømt for en voldtægt begået i området omkring en natklub, i samme område af nattelivet. Svaret er jo som det altovervejende udgangspunkt, at en person kan færdes frit efter udstået straf, så det kan ikke hindres.

Vi har mange gange oplevet, at en bruger af Hjælp Voldsofres rådgivning har været lettet over, at vold i nattelivet ikke alene er sanktioneret med en fængselsstraf, men at der også er tilknyttet et forbud mod i en periode at opholde sig i nattelivet. Det handler ikke kun om deres eget ønske om at kunne færdes trygt efter et givent overfald. Det handler også om, at de anser det for helt væsentligt, at andre borgere ikke udsættes for det samme som dem.

Et opholdsforbud som en del af en sanktion mod en personforbrydelse betyder således noget for de forurettede.

En voldtægt er notorisk en personforbrydelse. Det er derfor kun helt naturligt, at der også i forbindelse med en voldtægt begået i nattelivet eller i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet, kan meddeles opholdsforbud som en del af sanktionen.

Vi finder det rigtigt, at også domfældelser for blufærdighedskrænkelser (overtrædelser af straffelovens § 232) bør kunne føre til udstedelse af opholdsforbud.

Vi har ikke bemærkninger til den konkrete udformning, ej heller til forslag om at opholdsforbud i nattelivet kan udstrækkes til at gælde i 4 år.

4. Kriminalisering af stealthing:

Vi har ved flere lejligheder efterlyst kriminalisering af begrebet stealthing, som af de forurettede opleves dybt krænkende.

Vores umiddelbare opfattelse er, at der er tale om en ren overtrædelse af straffelovens § 216; der er jo ikke givet samtykke til den form for seksuelt samvær. Så må det være en voldtægt. Det er ikke anderledes end den situation, hvor der er givet samtykke til oralt seksuelt samkvem, men

hvor der gennemføres vaginalt samleje. Ved stealthing er der ikke givet samtykke til samleje uden brug af prævention.

Vi anerkender dog, at der kan være en mindre grad af krænkelse af den forurettede. I lyset af at det væsentligste er at sikre kriminaliseringen af den konkrete adfærd fra den penetrerende parts side, finder vi det fremsatte lovforslag for at være en rimelig afvejning.

Der er en noget lavere strafferamme end ved den klassiske voldtægt. Vores erfaring er, at de forurettede har mere fokus på at blive taget seriøst, og at der sker noget hurtigt end en høj straf.

Vi har således ikke bemærkninger til det foreslåede strafniveau.

Vi hæfter os ved, at der også er taget højde for at give hjemmel til beskikkelse af bistandsadvokat. Og navnlig hæfter vi os ved, at der også vil være mulighed for en indledende vederlagsfri samtale med en advokat for at få vejledning om det forventelige forløb i tilfælde af en politianmeldelse.

Det kan være vanskeligt at se, hvorfor der i tilfælde af en sag om stealthing ikke er krav på beskikkelse af bistandsadvokat. Vi mener derfor, at hjemlen til beskikkelse bør være hovedreglen i retsplejelovens § 741 a stk. 1, og ikke stk. 3, hvor retten kan afslå beskikkelse.

Med denne vigtige kommentar, har vi ikke yderligere bemærkninger til denne del af lovforslaget.

5. Øget brug af tilhold:

Det er vores erfaring, at ofre for forbrydelser har meget stort fokus på, at samfundet skal gøre en indsats for at hindre, at overfaldspersonen/krænkeren ikke kontakter dem igen. Vi får mange spørgsmål om tilhold.

Vi læser med tilfredshed, at Justitsministeriet støtter op om et system, der værner om ofre for personfarlig kriminalitet, og som skåner dem for at skulle stå ansigt til ansigt med en gerningsperson i sit eget nærområde.

Det er helt oplagt krænkende at møde en ikke-varetægtsfængslet person, når man har indgivet politianmeldelse om, at denne person har udsat én for røveri, frihedsberøvelse, vold, psykisk vold, voldtægt mv.

Lige så krænkende vil det være at møde en anmeldt stalker. Det kan tilmed være fortsættelse af den adfærd, man måtte have indgivet politianmeldelse om – eller som en person er dømt for.

Vi har ikke bemærkninger til den konkrete udformning.

Med venlig hilsen
HJÆLP VOLD SOFRE

v/Helle Hald talsperson i HJÆLP VOLD SOFRE og advokat (H), Siriusadvokater

Vi finder det helt rigtigt at udvide området for mulig meddelelse af tilhold til også at omfatte sager om stalking, ulovlig tvang, trusler på livet og afpresning.

Det vil i den grad være tryghedsskabende for den udsatte.

HJÆLP VOLD SOFRE
Brødregade 15, 1.th.
8900 Randers C
Tlf 8641 5900
voldsofre@voldsofre.dk

Facebook – Hjælp Voldsofre
Instagram - [hjaelpvoldsofre](https://www.instagram.com/hjaelpvoldsofre)
www.voldsofre.dk

**Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K**

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

HK Landsklubben Danmarks Domstole har modtaget nævnte udkast til ændring af lov til høring.

Landsklubben har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Ad tiltag mod utryghedsskabende adfærd

Her bemærkes, at der vil forekomme en sagsstigning i Ungdomskriminalitetsnævnet, der som led i en afgørelse kan meddele pålæg om, at barnet eller den unge i en begrænset tidsperiode ikke må færdes frem og tilbage eller opholde sig i et afgrænset område.

Det anbefales derfor, at der indsættes en øget opmærksom på, hvilket behov for ekstra ressourcer lovforslaget vil afkaste.

Ad tiltag målrettet utryghed på togstationer og i boligområder

Her bemærkes ligesom nævn ovenfor, at lovforslaget vil afkaste flere ressourcekrævende sager anlagt ved retterne, idet der er tale om fængselsstraf for graffitihærværk begået med togsæt, busser mv.

Det anbefales derfor, at der indsættes en øget opmærksom på, hvilket behov for ekstra ressourcer lovforslaget vil afkaste.

Ad initiativer mod utryghed i nattelivet

Her gøres de samme bemærkninger som ovenfor nævnt gældende. Retten modtager i forvejen mange sager, hvor overtrædelse af opholdsforbud indgår. Dette antal vil i foranledning af lovforslaget være stigende særligt henset til, at perioden forlænges fra to til fire år.

Det anbefales derfor, at der indsættes en øget opmærksom på, hvilket behov for ekstra ressourcer lovforslaget vil afkaste.

Ad stealthing kriminaliseres

Her gøres endvidere samme bemærkninger som ovenfor nævnt gældende. Lovforslaget ved medfører en ny type af sager med anklageskrift og retsmødebegæringer anlagt ved retterne, hvorfor det vil afføre mangel på ressourcer.

Det anbefales derfor, at der indsættes en øget opmærksom på, hvilket behov for ekstra ressourcer lovforslaget vil afkaste.

Samlet vurdering

Det vurderes samlet set, at lovforslaget vil afkaste flere tiltalerejsninger ved retterne samt flere sager i Ungdomskriminalitetsnævnet. Danmarks Domstole har i flerårsaftalen fået afsat flere ressourcer blandt andet med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden ved retterne. Da denne aftale blev indgået, blev der taget udgangspunkt i retternes nuværende sagsbehandlingstid og nuværende sagstantal. Hvis flerårsaftalen skal have maksimal effekt, skal der være opmærksomhed på, hvor stor en sagsstigning dette lovforslag vil aflede, således at der kan afsættes yderligere ressourcer på domstolsområdet til behandling af det forventes øget sagsantal. Her tænkes der særligt på administrative medarbejdere, som står for oprettelse, kvalitetssikring, forberedelse, tilrettelæggelse og endelig afvikling og efterbehandling af sagerne.

Hvis der er behov for uddybning og forklaring af ovennævnte samt oplysning af, hvordan lovforslaget har indflydelse på statens administrative medarbejdere ved domstolene, kan der rettes henvendelse til formand for HK Landsklubben Danmarks Domstole.

Med venlig hilsen

Sandra Lindgren
Formand

HK Landsklubben Danmarks Domstole

sli@domstol.dk

Direkte 99687072

Mobil 22181593

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: politikontoret@jm.dk
Kopi til: cahj@jm.dk

Wilders Plads 8K
1403 København K
Telefon 3269 8888
Mobil 91325719
mikl@humanrights.dk
menneskeret.dk

Dok. nr. 25/00688-2

9. april 2025

Høring over lovudkast om styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd

Justitsministeriet har ved e-mail af 12. marts 2025 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Sammenfatning

Lovudkastet har bl.a. til formål at gennemføre de dele af regeringens seneste tryghedspakke "Et trygt Danmark for alle", der kræver lovændringer.¹

Regeringens seneste tryghedspakke skal ses som en del af en bredere tendens, hvor der fra skiftende regeringers side er stort fokus på initiativer, som skal modvirke utryghed i det offentlige rum. Den daværende regering lancerede således også i oktober 2019², oktober 2020³ og i november 2021⁴ udspil med en række initiativer med samme fokus. Instituttet havde en række bemærkninger til de lovudkast, som udmøntede udspillene, og som også er relevante for dette lovudkast.⁵

¹ Justitsministeriet, nyhed, Nyt udspil fra regeringen skal skabe et trygt Danmark for alle, 10. marts 2025, tilgængelig her, <https://www.justitsministeriet.dk/pressemeddelelse/nyt-udspil-fra-regeringen-skal-skabe-et-trygt-danmark-for-alle/>.

² Se udspil fra Justitsministeriet her, https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2019/10/tryghed_og_sikkerhed_i_det_offentlige_rum.pdf.

³ Se pressemeddelelsen fra Justitsministeriet med link til udspillet her, <https://www.justitsministeriet.dk/pressemeddelelse/nye-tiltag-mod-utryghedsskabende-adfaerd/>.

⁴ Se pressemeddelelsen fra Justitsministeriet med link til udspillet her, <https://www.justitsministeriet.dk/pressemeddelelse/nye-tiltag-skal-sikre-et-tryggere-danmark/>.

⁵ Se instituttets høringssvar om bl.a. tryghedsskabende opholdsforbud, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/tryghedsskabende-opholdsforbud-forbud-deltagelse-nattelivet-udvidet-adgang>, instituttets høringssvar om udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/hurtigere-udsættelse-lejere-paa-grund-utryghedsskabende-kriminalitet>.

Instituttet fokuserer i dette høringssvar på den del af lovudkastet, der handler om at indføre tryghedsskabende opholdsforbud og for Ungdomskriminalitetsnævnets mulighed for at pålægge børn og unge opholdsforbud, og kan sammenfatte sine væsentligste anbefalinger således:

Risiko for vilkårlighed i anvendelse af tryghedsskabende opholdsforbud

Med lovudkastet foreslås det at indføre en ny bestemmelse i politiloven, som giver politiet mulighed for at meddele en person et opholdsforbud, hvis vedkommende har udvist en utryghedsskabende adfærd.

Det er instituttets opfattelse, at der efter den foreslåede bestemmelse kan lægges vægt på så mange forskelligartede og uafgrænsede forhold, at det er vanskeligt for et individ med rimelig sikkerhed at forudsige, hvornår dennes adfærd kan give anledning til et tryghedsskabende opholdsforbud.

Samtidig overlader lovudkastet også efter instituttets opfattelse et så vidt skøn til politiet, at der er risiko for en vilkårlig anvendelse af bestemmelsen i praksis, som medvirker til at skabe en usikker og uklar retstilstand.

Det er desuden ikke et krav, at en person først er blevet meddelt en advarsel, eller at politiet på anden måde har forsøgt at dæmpe adfærden hos den pågældende person.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet indfører et krav om, at politiet skal meddele personen en advarsel eller på anden måde forsøge at dæmpe adfærden hos den pågældende person, før politiet kan udstede et tryghedsskabende opholdsforbud.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet i lovudkastet tydeliggør, hvornår et område generelt er plaget af utryghed, og hvornår en person udviser en utryghedsskabende adfærd.

Indskrænke området for et opholdsforbud

Det fremgår af lovudkastet, at et opholdsforbud gælder inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor den utryghedsskabende adfærd har fundet sted, og med mulighed for at udvide til indtil 1.000 meter. Det skyldes et hensyn til at modvirke, at grupper af ofte unge mænd samles på *bestemte steder* i det offentlige rum, ligesom lovudkastet specifikt nævner parker, bytorve og tog- og rutebilstationer som områder, hvor borgerne skal kunne færdes trygt.

instituttets høringssvar om bl.a. børns og unges utryghedsskabende adfærd, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/lov-styrket-indsats-utryghedsskabende-adfaerd-kriminalitet>, og instituttets høringssvar om bl.a. udvidelse af adgang til tv-overvågning, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/styrkelse-trygheden-sikkerheden-herunder-udvidelse-adgangen-tv-overvaagning-private>.

Et opholdsforbud udgør et indgreb i bevægelsesfriheden, og det er derfor væsentligt, at opholdsforbuddets udstrækning begrænses til det, der er nødvendigt for at varetage formålet.

Efter instituttets opfattelse søger de foreslåede regler på samme måde at imødegå en stedbestemt adfærd. Instituttet finder på den baggrund, at udgangspunktet for det område, som et opholdsforbud meddeles for, bør indskrænkes væsentligt.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at opholdsforbuddets udstrækning indskrænkes, eksempelvis sådan, at forbuddet i udgangspunktet meddeles for et bestemt sted såsom en park, et bytorv, en tog- eller rutebilstation eller på kortere strækninger.

Tydelighed omkring overtrædelse af opholdsforbud

En person, der har et opholdsforbud, må ikke færdes frem og tilbage eller tage ophold i området. Det må personen kun, når der er tale om almindelig færdsel i området.

Der er imidlertid efter instituttets opfattelse en række uklare grænser for, hvad der er tilladelig adfærd for en person, der er meddelt et opholdsforbud, og hvad der er strafbar adfærd, fordi personen må anses for at have taget ophold eller færdes frem og tilbage.

Samtidig er straffen for at overtræde et opholdsforbud en bøde på 10.000 kr. og herefter fængsel i 30 dage. Straf kræver desuden alene, at en person har udvist uagtsomhed.

Det skaber en alvorlig risiko for, at personer, der er meddelt et opholdsforbud, i unødigt omfang begrænser deres ret til at bevæge sig frit i det offentlige rum ved at undlade at bevæge sig igennem området, selvom de gerne må (en såkaldt chilling effect).

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet tydeliggør i lovudkastet, hvornår en person med et opholdsforbud opholder sig i området på en strafbar måde, og at det tydeliggøres, hvordan områdets udstrækning meddeles pågældende.

Tryghedsskabende opholdsforbud.

Med lovudkastet foreslås det at indføre en ny bestemmelse i politiloven, som giver politiet mulighed for at meddele en person et opholdsforbud, hvis vedkommende

har udvist en utryghedsskabende adfærd.⁶ Derudover er det krav, at området, hvor adfærden har fundet sted, generelt er plaget af utryghed. Det er ikke et krav, at en person først er blevet meddelt en advarsel, eller at politiet på anden måde har forsøgt at dæmpe adfærden hos den pågældende person.⁷

Forbuddet meddeles som udgangspunkt i en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er muligt at udvide forbuddet til 1.000 meter. Forbuddet gælder i op til 30 dage og kan forlænges med op til 30 dage ad gangen.

Overtrædelse af forbuddet straffes i førstegangstilfælde med en bøde på 10.000 kr. og herefter med fængsel i 30 dage. Overtrædelse betyder desuden, at forbuddet i udgangspunktet vil blive forlænget med 3 måneder i førstegangstilfælde. Og ved øvrige overtrædelser vil forbuddet blive forlænget i 6 måneder. Overtrædelse af forbuddet kræver desuden alene, at en person har udvist uagtsomhed.⁸

Risiko for vilkårlighed i reglernes anvendelse

Det foreslåede opholdsforbud vil indebære et indgreb i bevægelsesfriheden, som er beskyttet i artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention samt forsamlingsfriheden beskyttet i samme konventions artikel 11 og i grundlovens § 79. Derudover kan politiet også lægge vægt på en persons påklædning og derpå skildrede symboler, hvilket kan have negative konsekvenser i forhold til ytringsfriheden, som er beskyttet i grundlovens § 77 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10. Indgreb kan retfærdiggøres, hvis det er lovligt, forfølger et anerkendelsesværdigt hensyn, og er nødvendigt og proportionalt.

Kravet om lovlighed indebærer, at et indgreb skal have et grundlag (hjemmel) i national ret, men også at national ret skal være rimelig forudsigelig. Der stilles således krav til kvaliteten af lovgivningen, hvorefter en bestemmelse ikke må være for uklart afgrænset og efterlade et så vidt skøn, at der er risiko for en vilkårlig anvendelse. En sådan lovgivning er nemlig ikke så klar og præcis, at borgeren med rimelig sikkerhed kan forudsige sin retsstilling.

Den nærmere afgrænsning af, hvornår et område kan siges at være plaget af utryghed, og hvornår en person har en utryghedsskabende adfærd er beskrevet i lovudkastet. Begge dele skal som nævnt være opfyldt, før de regler, som foreslås med lovudkastet, kan bringes i anvendelse. Det vil bero på en samlet politifaglig vurdering, og i lovudkastets bemærkninger oplistes en lang række omstændigheder, der kan indgå i politiets vurdering

For det første skal området generelt være plaget af utryghed. Det fremgår, at det ikke er et krav, at adfærden har en kriminel karakter. Eksempelvis nævnes, at

⁶ Lovudkastets forslag til ny § 6 g i politiloven.

⁷ Se lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.3.1.

⁸ Se lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.3.3 og punkt 2.1.3.4.

personer i området medfører støjgener og/eller trafikale gener, indtagelse eller påvirkning af rusmidler, medbringelse af aggressive eller utryghedsskabende hunde m.v. Der kan også lægges vægt på, om personer henvender sig eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende mv. Ligesom der kan lægges vægt på dét, at personer i en gruppe bærer rygmærker eller andre kendetegn, *der kan give den opfattelse*, at gruppen er en del af eller associeret med en bande eller kriminel gruppering.⁹

Områdets karakter kan også indgå i vurderingen. Det kan eksempelvis indgå i vurderingen, at der er tale om et udsat boligområde, en baggård, tunnel, sti, et parkeringsområde eller en station.¹⁰ Henvendelser til politiet kan også indgå.

For det andet skal en person have udvist en utryghedsskabende adfærd. Her kan der lægges vægt på, om personen har udvist en intimiderende, dominerende eller chikanerende adfærd i området af en vis grovhed forstået som, at den skal være egnet til at skabe utryghed for beboere og forbipasserende. Adfærden behøver dog ikke at være strafbar. Lovudkastet nævner, at det eksempelvis kan være tilfældet, hvis en person fremsætter konfrontatoriske eller aggressive tilråb eller nedsættende bemærkninger af grovere karakter. Eller hvis personen gør udfald mod eller aktivt stiller sig i vejen for forbipasserende eller andre i området.

Det er ikke et krav, at en person først er blevet meddelt en advarsel, eller at politiet på anden måde har forsøgt at dæmpe adfærden hos den pågældende person.¹¹

Det er instituttets opfattelse, at der efter bestemmelsen kan lægges vægt på så mange forskelligartede og uafgrænsede forhold, at det er vanskeligt for et individ med rimelig sikkerhed at forudsige, hvornår dennes adfærd kan give anledning til et tryghedsskabende opholdsforbud.

Instituttet vurderer således, at det ikke er nærmere afgrænset i lovudkastet, hvornår støjgener, trafikale gener og indtagelse eller påvirkning af alkohol og øvrige rusmidler transformeres fra at være en almindelig og tålelig irritation til at medføre, at et område generelt er plaget af utryghed. Ligesom det heller ikke er nærmere afgrænset, hvornår en person udviser en intimiderende, dominerende eller chikanerende adfærd, herunder hvornår nedsættende bemærkninger har en grovere karakter, eller hvornår en person *aktivt* stiller sig i vejen for forbipasserende.

Denne store mængde af uafgrænsede forhold, som politiet kan lægge vægt på i deres vurdering af, om der er tale om en utryghedsskabende adfærd, overlader også efter instituttets opfattelse et så vidt skøn til politiet, at der er risiko for en

⁹ Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.3.1.

¹⁰ Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.3.1.

¹¹ Se lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.3.1.

vilkårlig anvendelse af bestemmelsen i praksis. Dette er yderligere med til at skabe en usikker og uklar retstilstand.

Instituttet bemærker desuden, at lovudkastet ikke udelukker, at politiet på baggrund af en enkelt persons handlinger eller et enkelt tilfælde på én og samme tid kan vurdere, at området generelt er plaget af utryghed, og at personen har udvist en utryghedsskabende adfærd.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet indfører et krav om, at politiet skal meddele personen en advarsel eller på anden måde forsøge at dæmpe adfærden hos den pågældende person, før politiet kan udstede et tryghedsskabende opholdsforbud.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet i lovudkastet tydeliggør, hvornår et område generelt er plaget af utryghed, og hvornår en person udviser en utryghedsskabende adfærd.

Indskrænke området for et opholdsforbud

Det fremgår af lovudkastet, at et opholdsforbud gælder inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor den utryghedsskabende adfærd har fundet sted. Forbuddet kan dog udvides til at gælde inden for en radius af indtil 1.000 meter, hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det.

Det fremgår af lovudkastet, at forslaget har til hensigt at modvirke, at grupper af ofte unge mænd samles på *bestemte steder* i det offentlige rum, ligesom lovudkastet specifikt nævner parker, bytorve og tog- og rutebilstationer som områder, hvor borgerne skal kunne færdes trygt.¹²

Et opholdsforbud udgør et indgreb i bevægelsesfriheden efter artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det er derfor væsentligt, at opholdsforbuddets udstrækning begrænses til det, der er nødvendigt for at varetage formålet.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at der allerede er regler i ordensbekendtgørelsen, som gør det muligt for politiet at give påbud eller forbud til bestemte personer mod at opholde sig i et bestemt område.¹³ Efter ordensbekendtgørelsen er det således muligt for politiet at påbyde enhver at undlade at stå stille på et bestemt sted eller at færdes frem og tilbage på kortere strækninger, når den pågældendes ophold eller færd medfører ulempe for de

¹² Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2.

¹³ Se i den forbindelse bl.a. svar på spørgsmål nr. 56 fra Folketingets Retsudvalg vedr. lovforslag nr. L 189, <https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/L189B/spm/56/svar/1788030/2404492.pdf>.

omkringboende eller forbipasserende, eller når der er begrundet formodning om, at den pågældende på dette sted udøver en strafbar adfærd.¹⁴

Efter instituttets opfattelse søger de foreslåede regler på samme måde at imødegå en stedbemt adfærd.¹⁵ Instituttet finder på den baggrund, at det bør være udgangspunkt for de foreslåede opholdsforbud, at de i udgangspunktet meddeles for et bestemt sted eller på kortere strækninger, og at det alene bør være i særlige tilfælde, at forbuddet udstrækkes til at gælde større områder af en radius af op til 500 eller 1.000 meter.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at opholdsforbuddets udstrækning indskrænkes, eksempelvis sådan, at forbuddet i udgangspunktet meddeles for et bestemt sted såsom en park, et bytorv, en tog- eller rutebilstation eller på kortere strækninger.

Tydelighed omkring overtrædelse af opholdsforbud

Som det også er nævnt ovenfor, lægges der i lovudkastet op til at straffe overtrædelse af opholdsforbuddet med en bøde på 10.000 kr. og herefter med fængsel i 30 dage. Straf kræver desuden alene, at en person har udvist uagtsomhed.

En person, der har et opholdsforbud, må ikke færdes frem og tilbage eller tage ophold i området. Det må personen kun, når der er tale om almindelig færdsel i området. Den blotte passage af området er derfor ikke strafbar. Hvis personen har et ærinde i området, kan det tale imod, at der er tale om færden frem og tilbage.

En person, der bor eller arbejder i området, kan bevæge sig fra sin bopæl/arbejdsplads og ud i sit lokalområde, så længe personen ikke opholder sig i området. Det betyder, at personen kan færdes i området med henblik på at foretage almindelige dagligdags gøremål såsom indkøb, lægebesøg og af- og påstigning af tog m.v.¹⁶

Der er efter instituttets vurdering tale om en alvorlig sanktion i form af bøde og herefter fængsel, hvis en person overtræder opholdsforbuddet. Overtrædelse af forbuddet kræver alene, at personen har opført sig uagtsomt, dvs. at det ikke kræves, at personen har til hensigt at overtræde forbuddet. Samtidig forlænges opholdsforbuddet ved overtrædelse.

En straffebestemmelse skal som udgangspunkt være formuleret så præcist, at en person blot ved at læse loven skal kunne få en sikker viden om, hvad der er forbudt og strafbart, og hvad der er tilladt.

¹⁴ Ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 1.

¹⁵

¹⁶ Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.3.2 og 2.1.3.4.

Der er imidlertid efter instituttets opfattelse en række uklare grænser for, hvad der er tilladelig adfærd for en person, der er meddelt et opholdsforbud, og hvad der er strafbar adfærd, fordi personen må anses for at have taget ophold eller færdes frem og tilbage.

Det skaber en alvorlig risiko for, at personer, der er meddelt et opholdsforbud, i unødigt omfang begrænser deres ret til at bevæge sig frit i det offentlige rum ved at undlade at bevæge sig igennem området, selvom de gerne må (en såkaldt chilling effect).

Risikoen for, at personer for – at være på den sikre side – i unødigt omfang begrænser deres færden i det forbudsbelagte område taler for, at det skal være helt klart for personen, hvilket område opholdsforbuddet gælder i, og hvilken adfærd, der kan medføre, at opholdsforbuddet overtrædes.

Da der er tale om et forbud, der meddeles for en radius af et område, og som straffes ved uagtsomhed, skal personen på et detaljeret kort eller på anden helt præcis måde blive meddelt forbuddets udstrækning.

Samtidig skal det være helt tydeligt for personen, hvornår personen opholder sig i et område på en strafbar måde.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet tydeliggør i lovudkastet, hvornår en person med et opholdsforbud opholder sig i området på en strafbar måde, og at det tydeliggøres, hvordan områdets udstrækning meddeles pågældende.

Risiko for diskriminerende praksis

Lovudkastet er formuleret generelt og gælder for alle mennesker i Danmark. Der er således ingen direkte forskelsbehandling i den med udkastet foreslåede ændring af politiloven. Det fremgår imidlertid af lovudkastets bemærkninger, at det er et problem, at grupper af ofte unge mænd samles på bestemte steder i det offentlige rum og med deres adfærd skaber utryghed blandt beboere og forbipasserende i området.¹⁷

Selvom lovudkastet ikke nævner etnicitet eller national baggrund, er instituttet – på baggrund af tidligere debatter om lignende forslag – bekymret for, at den formodede etniske baggrund for de personer, der antages at udvise en utryghedsskabende adfærd, er unge "ikke-vestlige mænd" ofte bosat i udsatte boligområder.¹⁸

¹⁷ Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1.2.

¹⁸ Se instituttets høringssvar om bl.a. tryghedsskabende opholdsforbud med yderligere henvisninger, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/tryghedsskabende-opholdsforbud-forbud-deltagelse-nattelivet-udvidet-adgang>.

Instituttet finder det afgørende, at lovudkastet, hvis det vedtages, ikke leder til diskriminerende efterforsknings- og tiltalepraksis.

Grupper, der samles og udviser chikanøs eller truende adfærd, skaber utryghed for beboere og forbipasserende og dermed også ordensmæssige problemer, som politiet skal bidrage til at løse. Omvendt må en målrettet indsats ikke betyde, at der opstår diskrimination i anvendelsen af den med udkastet foreslåede bestemmelse om tryghedsskabende opholdsforbud, så handlinger foretaget af unge mænd med etnisk minoritetsbaggrund medfører strafpåstand i tilfælde, hvor sådanne overtrædelser ikke ville medføre strafforfølgning af etnisk danske unge mænd i en tilsvarende situation. Det vil være i strid med diskriminationsforbuddet i menneskeretten.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at politiet sikrer, at håndhævelsen af den med udkastet foreslåede ændring af politiloven – hvis den vedtages – ikke diskriminerer enkelte befolkningsgrupper på grund af for eksempel køn, nationalitet eller etnicitet.

Ungdomskriminalitetsnævnets pålæg om opholdsforbud til børn og unge

Med lovudkastet foreslås det at give Ungdomskriminalitetsnævnet mulighed for at pålægge børn og unge at undlade at færdes frem og tilbage eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område.¹⁹

Det fremgår af lovudkastet, at det foreslåede pålæg skal sikre, at barnet eller den unge i en periode ikke færdes eller opholder sig i et område, hvor barnet eller den unge f.eks. har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet.

Om utryghedsskabende adfærd fremgår det af lovudkastet, at der menes en adfærd, der er egnet til at skabe utryghed hos andre mennesker, og at det derfor ikke er et krav, at der skal være givet udtryk for en følelse af utryghed i forhold til den udviste adfærd.²⁰

Lovudkastet indeholder ikke yderligere beskrivelser af, hvordan en utryghedsskabende adfærd skal forstås.

Som der også er redegjort for ovenfor, udgør et pålæg om opholdsforbud bl.a. et indgreb i barnet eller den unges bevægelsesfrihed. Det er derfor væsentligt, at det er tydeligt for barnet eller den unge, hvad utryghedsskabende adfærd indebærer.

Det er stort set uafgrænset, hvordan utryghedsskabende adfærd med lovudkastet skal forstås. Lovudkastet indeholder ingen nærmere beskrivelse af, hvad utryghedsskabende adfærd konkret indebærer, og det er efter instituttets

¹⁹ Lovudkastets forslag til ny § 13, stk. 1, nr. 10, i ungdomskriminalitetsloven.

²⁰ Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.6.3.1.

opfattelse tæt på umuligt for et barn eller en ung at forudsige, hvornår dennes adfærd bliver utryghedsskabende i lovens forstand.

Det efterlader også efter instituttets opfattelse et så vidt skøn til Ungdomskriminalitetsnævnet, at der er risiko for en vilkårlig anvendelse af bestemmelsen i praksis.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet tydeliggør i lovudkastet, hvad der menes med utryghedsskabende adfærd.

Det fremgår desuden af lovudkastet, at et pålæg indebærer, at barnet eller den unge ikke må færdes frem eller tilbage eller tage ophold i det nærmere geografisk afgrænsede område.

Barnet eller den unge vil dog kunne passere igennem området. Det vil sige, at et barn eller en ung, der er pålagt ikke at færdes frem og tilbage eller tage ophold i området, godt må gå igennem området, så længe passagen ikke kan siges at have karakter af færden frem og tilbage eller egentlige ophold i området. Det betyder endvidere, at barnet eller den unge kan foretage almindelige dagligdags gøremål i området.

Hvis barnet eller den unge f.eks. bor, går i skole eller arbejder i det pågældende område, kan barnet eller den unge bevæge sig frit til og fra sin bopæl, skole m.v. og ud i sit lokalområde, men kan ellers ikke tage ophold i området. Hvis barnet eller den unge har fået pålagt ikke at opholde sig eller færdes frem og tilbage på den lokale togstation, vil barnet eller den unge fortsat kunne tage toget til og fra skole eller til fritidsaktiviteter. Barnet eller den unge vil dog ikke i øvrigt kunne tage ophold eller færdes frem og tilbage på stationen.²¹

Når et barn eller en ung er blevet meddelt pålæg om opholdsforbud, er det desuden afgørende, at det er tydeligt for barnet eller den unge hvad det er, at barnet eller den unge ikke må i den periode, hvor et pålæg om opholdsforbud gælder. Det stiller skærpede krav til myndighederne til at forklare de nærmere grænser for, hvornår der er tale om ophold eller færden frem og tilbage.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet tydeliggør i lovudkastet, hvornår et barn eller en ung overtræder et pålæg om opholdsforbud.

Med venlig hilsen
Mikkel Lindberg Laursen
Chefjurist

²¹ Lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.6.3.1.

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Fremsendt per mail til politikontoret@jm.dk

København, 8. april 2025

Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Foreningen Joan-Søstrene har den 12. marts 2025 modtaget ovennævnte udkast til ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love til høring.

Joan-Søstrene, som gennem snart 50 år har rådgivet kvinder udsat for vold, voldtægt, incest og seksuel chikane, har med interesse læst ovennævnte lovforslag. Joan-Søstrene lægger vægt på, at man med lovforslaget formentlig kan bidrage til tryghed i nattelivet – herunder ved opsætning af tv-overvågning på særlige steder - og samtidigt kan forebygge de overgreb, som finder sted i nattelivet.

En ændring af loven, som medfører, at personer, som tidligere har udvist utryghedsskabende adfærd, kan forbydes at opholde sig på udvalgte steder, vil ud fra erfaringerne fra brugerne af vores rådgivning, kunne bidrage til en følelse af tryghed, ikke mindst for yngre kvinder i nattelivet.

Joan-Søstrene skal i forhold til lovforslagets § 2, stk. 4, om kriminalisering af "stealththing", bemærke, at det ikke fremgår af lovforslagets titel, at man med lovforslaget vil kriminalisere et nyt retsområde. Eftersom det er et helt nyt retsområde, som kriminaliseres, burde forslaget være stillet i et eget lovforslag, eller det burde som minimum fremgå af overskriften, så forslaget kan behandles mere i dybden. Forslaget er utvivlsomt kontroversielt, og det bør derfor fremstå klart, hvad det omhandler. Ligeledes bør det fremgå klart, hvad der tages stilling til med lovforslaget.

Såfremt vi kan bestå med yderligere oplysninger eller bemærkninger, står vi naturligvis til rådighed. Vedhæftet følger en folder om os og vores arbejde.

Med venlig hilsen
Joan-Søstrene

Justitias høringssvar til Justitsministeriets forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Af ressourcemæssige årsager har Justitia valgt at begrænse sit høringssvar til den del af lovforslaget, som vedrører udvidelse af mulighederne for tv-overvågning.

Justitsministeriets lovforslag

Justitsministeriet foreslår en række ændringer af tv-overvågningsloven, som bl.a. vil øge mulighederne for, at boligorganisationer og foreninger mv. samt ejere af idrætsanlæg kan foretage tv-overvågning. Disse aktører vil efter tilladelse fra politiet kunne opsætte overvågningskameraer alene som led i en tryghedsskabende indsats, da det ikke længere vil være en betingelse for tilladelsen, at tv-overvågning ved boligområder og idrætsanlæg er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Det vil ifølge lovforslaget bero på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende område, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden. Ved vurderingen kan der bl.a. lægges vægt på, om der er tale om en type område, der generelt set opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeringsområder mv. Der vil også kunne lægges vægt på henvendelser fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, trafikselskaber mv., der oplever, at der er personer, som skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt. Efter lovforslaget er det ikke tilstrækkeligt, at der er tale om én enkeltstående episode med utryghed, medmindre der i forbindelse med episoden er begået kriminalitet. Der vil også kunne lægges vægt på oplysninger om, at personer i området gentagne gange har medført støjgener og/eller trafikale gener, har indtaget eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, har henvendt sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende mv.

Justitsministeriet foreslår desuden en udvidelse af kommunernes mulighed for at foretage tv-overvågning ved at gøre det muligt for en kommune efter drøftelse med politiet med henblik på at fremme trygheden at foretage tv-overvågning i nær tilknytning til boligområder, uanset om det pågældende boligområde overvåges af en boligorganisation eller forening mv.

Justitsministeriet har i forbindelse med de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven bl.a. henvist til, at også enkeltstående hændelser eller hændelser af mere bagatelagtig karakter efter ministeriets opfattelse kan være med til at skabe stor utryghed i et boligområde. Tv-overvågning kan i den forbindelse være med til at skabe en øget følelse af tryghed og sikkerhed for borgerne.

Justitsministeriet har desuden henvist til, at tv-overvågning ifølge internationale undersøgelser kan være et nyttigt værktøj til at reducere kriminalitet, når den bruges målrettet, samt at tv-overvågning kan være med til at mindske borgernes bekymring for at blive udsat for kriminalitet og øge følelsen af tryghed.

Justitias bemærkninger

I dansk ret er det traditionelt blevet betragtet som krænkende, hvis en udbredt anvendelse af overvågningsudstyr begrænser mulighederne for at kunne færdes på frit tilgængelige områder uden at blive udsat for skjult iagttagelse eller fotografering. Den første tv-overvågningslov fra 1982 blev formuleret som et generelt forbud mod overvågning med enkelte undtagelser, da det blev anset for at kunne virke krænkende for personer at blive fotograferet i situationer, hvor de var uforberedte. Frygten var, at der ville blive skabt en almindelig fornemmelse af ufrihed, hvis udbredelsen af overvågningsudstyr førte til, at folk, når de færdedes frit tilgængelige steder, ville føle sig udsat for at blive iagttaget af ikke tilstedeværende personer.

Som det fremgår af Justitias rapport "Øget overvågning udfordrer retsstaten" fra den 14. februar 2025 er adgangen til tv-overvågning og anden form for kameraovervågning på offentligt tilgængeligt sted siden dengang løbende blevet udvidet. Det er i vidt omfang sket med henvisning til, at det kan være et effektivt efterforskningsværktøj. Den teknologiske udvikling har samtidig betydet, at tv-overvågning i endnu højere grad end tidligere kan anvendes til at skabe meget nærgående profiler af de enkelte personer i kombination med teknologier som ansigtsgenkendelse og andre analytiske redskaber.

Det stærkt stigende overvågningstryk i det offentlige rum lægger et stadigt stigende pres på borgernes ret til privatliv, som er beskyttet i grundloven, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Europarådets forbundne konvention om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger samt EU's Charter om grundlæggende rettigheder. Også andre menneskerettigheder kan blive påvirket, når staten overvåger sine borgere, herunder ikke mindst ytrings- og forsamlingsfriheden. Bevidstheden om, at man som borger er under konstant overvågning, er egnet til at virke adfærdssædrende, og der kan opstå risiko for en såkaldt *chilling effekt* i forhold til, om man f.eks. tør eller ønsker at ytre sig i samfundsdebatten og deltage i ellers lovlige demonstrationer.

Den ønskede udvidelse af adgangen for både private og offentlige aktører til at opsætte overvågningskameraer som led i en tryghedsskabende indsats er efter Justitias opfattelse vanskelig forenelig med de menneskeretlige betingelser om, at indgreb i grundlæggende rettigheder ikke må gå videre end det strengt nødvendige, og at indgrebet skal være konkret proportionelt i forhold til det legitime formål, som ønskes opnået.

Det bemærkes i den forbindelse, at det tryghedsskabende formål ikke er klart defineret i lovforslaget og mest af alt ser ud til at handle om subjektive følelser om tryghed og sikkerhed. Et så uklart formål får indflydelse på proportionalitetsafvejningen således, at kravene til nødvendigheden af overvågningen skærpes. Det gælder også vurderingen af, om overvågningens formål kan tilgodeses ved andre, mindre indgribende midler, og/eller om overvågningens tidsmæssige eller geografiske udstrækning på de enkelte lokationer kan indskrænkes. Lovforslaget ses imidlertid ikke at indeholde nærmere overvejelser om dette.

Det er samtidig bekymrende, at enkeltstående hændelser eller hændelser af mere bagatelagtig karakter ifølge Justitsministeriet kan være med til at skabe stor utryghed og dermed udgøre et legitimt formål for tv-overvågning.

Hertil kommer, at selvom Justitsministeriet har henvist til, at tv-overvågning ifølge internationale undersøgelser kan være et nyttigt værktøj til at reducere kriminalitet, når den bruges målrettet, så har både det danske og svenske kriminalpræventive råd flere gange påpeget, at tv-overvågning kun har en dokumenteret forebyggende effekt i nogle helt bestemte situationer som f.eks. hærværk og indbrud i parkeringskældre. De har ligeledes påpeget, at den forebyggende virkning på den objektive utryghed, altså den enkelte borgers reelle udsathed i forhold til at blive ramt af kriminalitet, må anses for meget lav i forhold til den type personfarlig kriminalitet, som i mange tilfælde har udløst ønsket om at skabe tryghed, jf. Justitias rapport "Øget overvågning udfordrer retsstaten", kapitel 6.2.

Justitia kan på denne baggrund ikke støtte forslaget om at øge tv-overvågningen som led i en tryghedsskabende indsats.

Justitia vil i øvrigt anbefale, at Justitsministeriet tager initiativ til at realisere anbefalingerne i Justitias rapport "Øget overvågning udfordrer retsstaten".

Det drejer sig i særlig grad om følgende anbefalinger:

- At der nedsættes en Kommission for Privatlivets Fred, som skal vurdere rammer og generelle vilkår for beskyttelse af privatlivets fred i Danmark. Formålet er at sikre et solidt grundlag for en kvalificeret demokratisk debat om grænserne for statens indgreb i borgernes ret til privatliv og beskyttelse af personoplysninger.
- At der udpeges en central instans, som løbende skal skabe overblik over myndighedernes samlede overvågning af borgerne og i den forbindelse årligt skal udarbejde en offentlig tilgængelig redegørelse til Folketingets Retsudvalg om det samlede omfang af myndighedernes overvågning af borgerne.
- At Digitaliseringsministeriet/Justitsministeriet i samarbejde med Dataetisk Råd udarbejder et overvågningsetisk refleksionsværktøj, som skal være obligatorisk at anvende for myndighederne, når der skal tages beslutning om tiltag eller ibrugtagelse af ny teknologi, der har potentiale til f.eks. at udgøre et indgreb i privatlivets fred.

Med venlig hilsen

Birgitte Arent Eiriksson

Direktør Justitia Danmark

Til Justitsministeriet

Kvinderådets høringssvar vedrørende Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Kvinderådet takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) fremsat d. 12.03.2025.

Som en organisation, der arbejder for kvinders rettigheder og ligestilling, ser vi det som vores ansvar at anlægge et perspektiv, der primært tager hensyn til kvinders rettigheder i forbindelse med en styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd, herunder også i forbindelse med kriminalisering af stealthing.

Kvinderådet støtter forslag der kan være med til at skabe tryghed for kvinder i nattelivet, inklusiv en udvidelse af listen over lovovertrædelser der kan give opholdsforbud, til at involvere seksualforbrydelser som voldtægt og blufærdighedskrænkelse, forlængelse af den tidsmæssige udstrækning af et opholdsforbud i nattelivet i op til fire år, samt at bødestraffen for overtrædelse af disse lovforslag skærpes.

Dette er alt sammen vigtige tiltag, der tager udgangspunkt i behovet for beskyttelse af ofre for seksuelle overgreb, og som kan være med til at skabe større tryghed for personer, der allerede har været udsat for seksuelle overgreb i nattelivet, og mindske muligheden for at de oplever forhøjet vagtsomhed, undgåelsesadfærd eller re-traumatisering.¹ Samtidig kan tiltagende forhåbentlig have en forebyggende effekt.

Kvinderådet bakker ligeledes op om forslaget om at kriminalisere stealthing, da det styrker retten til seksuel selvbestemmelse, og kan være med til at bekæmpe den seksuelle vold i Danmark som især kvinder udsættes for. Forslaget om at kriminalisere stealthing er et positivt skridt ift. at understrege, at vi som samfund står stærkt på en samtykkebaseret lovgivning, der vægter beskyttelsen af kvinders, og alle menneskers, rettigheder – også ift. seksuel selvbestemmelse.

Samtidig ønsker vi præcisering og uddybelse i forhold til omstændighederne for lovforslaget om kriminaliseringen af stealthing, og en specificering i forhold til lovens anvendelse i tilfælde med forekomst af både voldtægt og stealthing. Her er vi optaget af,

¹ Elklit, A., Andersen, L. E., & Spindler, H. (2020). Psykiske følger efter voldtægt.

om den ene forbrydelse vil udelukke den anden eller hvordan voldtægt og stealthing vægtes ift. hinanden. Det vil være brugbart at klargøre om man kan blive dømt for både stealthing og voldtægt, for eksempel i tilfælde af, at en part trækker sit samtykke til en seksuel handling tilbage, mens den anden part fortsætter den seksuelle handling (begår voldtægt), og at præventionen også bevidst fjernes, uden kommunikation herom. Da voldtægt og stealthing ikke kan sidestilles, er det nødvendigt at den ene forbrydelse ikke erstatter den anden.

Utryghed i nattelivet

Kvinde rådet er enige i, at alle trygt skal kunne nyde en aften i byen, og bakker om nattelivszoner og initiativer mod utryghed i nattelivet. Vi bakker yderligere op om styrkelsen af opholdsforbuddet i nattelivet efter straffelovens § 79 c ved at udvide listen over lovovertrædelser, der kan give opholdsforbud, til at omfatte bestemmelser i straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser, herunder voldtægt. Vi er enige i anerkendelsen af at seksualforbrydelser, herunder straffelovens §216 om voldtægt og straffelovens §232 om blufærdighedskrænkelser, i lige så høj grad som f.eks. vold udgør en trussel mod trygheden i nattelivet.

At den henviste undersøgelse viser, at 56 pct. af kvinder føler sig utrygge i baggårde, gyder og tunneller samt at frygten for overgreb blandt kvinder, er den samme i 2023 som i 2021, ser vi som et bevis på, at et trygt natteliv ligeledes er præget af den kollektive kulturelle forståelse af, hvordan man behandler hinanden ordentligt i nattelivet. Hvor dette lovforslag, er med til at fastsætte en konsekvens, kunne der med fordel være medarbejdere til stede ude i nattelivet, som man i momentet til optrappende ubehag kan kontakte, og dermed kunne have en nedskalerende og præventiv funktion. Disse medarbejdere bør være uddannet i hvordan man forbygger, spotter og handler i utrygge situationer i nattelivet. På den måde vil man på stedet, ude i nattelivet, have bedre forudsætninger for at forhindre et overgreb, fremfor at det anmeldes efterfølgende. Dette kan forbedre kvinders sikkerhed i det offentlige natteliv².

² <https://www.inspq.qc.ca/en/sexual-violence/prevention/community-and-societal-strategies>

Generelle overvejelser i forbindelse med stealthing i Danmark

Der er ingen undersøgelser eller forskning på stealthing i Danmark, hvilket er en ulempe i forhold til at forstå omfang, konsekvenser, risikogrupper og forebyggelsesmuligheder. Derfor anbefaler vi i Kvinderådet, at der hurtigst muligt iværksættes undersøgelser, så det kan understøtte udviklingen af forebyggende tiltag så som oplysning til at underbygge lovgivningen. Både i forbindelse med psykiske mén som følge af stealthing – uagtet om det er i forbindelse med en uønsket graviditet eller seksuelt overførte sygdomme³ og i forbindelse med forskelle og ligheder mellem voldtægt og stealthing, så den skelnen der refereres til, understøttes.

Det er veldokumenteret, at mange der oplever at blive udsat for seksuel vold ikke anmelder det, både fordi det kan være forbundet med skyld og skam at sige det højt, men også fordi der kan være tvivl i forhold til om man kan forklare og forsvare hvad der er sket overfor myndighederne.⁴ Derfor bør der fortsat være et fokus på hvordan der kan skabes tryghed for personer der er blevet udsat for seksuelle overgreb, herunder stealthing, særligt i forbindelse med anmeldelse. Det er væsentligt at være opmærksom på, at det kræver en kulturændring at motivere ofre for stealthing til at anmelde, da det er forventeligt at mange vil afholde sig, ligesom vi ser det eks. ift. voldtægt.

Derudover er det relevant at overveje hvordan stealthing vil blive bevist i retten, og i den forbindelse, hvilken vægt den subjektive rapport af hændelsen skal tillægges. Kvinderådet ser positivt på lovforslaget, selvom det kan være svært at bevise stealthing, og mener det er afgørende for beskyttelsen af ofre, at vi med vores lovgivning tydeligt tilkendegiver, at vi ikke accepterer seksuel vold. Samtidig kan lovgivningen have en forebyggende effekt og er med til at understrege alvoren i handlingen.

Da voldtægt og stealthing ikke sidestilles er det nødvendigt at være meget præcis i formuleringerne omkring samtykke når begge dele omtales, særligt fordi der endnu ikke er danske undersøgelser der uddyber, evaluere eller understøtter en skelnen mellem voldtægt og stealthing. Derfor gør vi opmærksom på, at der på side 35 står ”da selve den seksuelle handling var frivillig” i forbindelse med stealthing. Her vil det være mere præcist at omformulere til ”da den seksuelle handling under forudsætning af anvendelse af prævention var frivilligt”, så det står klart, at stealthing drejer sig om, at præmissen for samtykket ændres når præventionen fjernes. Samtidig vil denne omformulering anerkende

³ Ferrari, W., do Nascimento, M. A. F., Rodrigues, L., & Nogueira, C. (2024). (In) visible victims: stealthing and health consequences for Brazilian women.

⁴ Khan, S. R., Hirsch, J. S., Wamboldt, A., & Mellins, C. A. (2018). “I Didn’t Want To Be ‘That Girl’”: The Social Risks of Labeling, Telling, and Reporting Sexual Assault. *Sociological Science*, 5, 432.

at brugen af prævention og den seksuelle handling ikke nødvendigvis er to adskilte handlinger, men kan være en del af samme aftale – nuancer der er vigtige i skelnen mellem voldtægt og stealthing.

Stealthing sker ofte mellem personer, der møder hinanden til en fest eller i byen, og dem der begår stealthing er ofte under påvirkning af alkohol.⁵ Derfor bør det overvejes om stealthing også skal nævnes som en seksualforbrydelse der kan give opholdsforbud i nattelivet (for eksempel på side 32).

Konkrete forslag i forbindelse med lovforslaget om kriminaliseringen af stealthing

1. Nærmere undersøgelser af stealthing i Danmark, for at forstå bredde, dybde og omfang til videre og specifik tilpasning af fremtidige lovændringer herom
2. Fokus på at skabe tryghed for personer udsat for stealthing, særligt i forbindelse med anmeldelser
3. Overvejelser om– og klargøring af, hvordan stealthing bliver bevist i retten, og hvilken vægt den subjektive rapport skal tillægges
4. Præcisering af skelnen mellem voldtægt og stealthing – både definitions-mæssigt og i forbindelse med lovens anvendelse i tilfælde af forekomst af både voldtægt og stealthing
5. Tilføjelse af stealthing som en nævnt seksualforbrydelse der kan give opholdsforbud i nattelivet

Konkrete forslag til sproglig præcisering af lovforslaget kriminalisering af stealthing § 217

»§ 217. Med fængsel indtil 2 år straffes den, som har samleje med en person uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførte infektioner og uønsket graviditet, når anvendelse et sådant præventionsmiddel var en forudsætning for personens deltagelse i samlejet.«

1. Vi forslår at ”og” ændres til ”eller” da der kan være tilfælde af stealthing, hvor den forurettede, ikke kan blive gravid enten af kliniske årsager, fordi vedkomne allerede bruger prævention mod uønsket graviditet (e.g. p-piller, spiral) eller fordi den seksuelle handling sker mellem ikke-heteroseksuelle individer. Vi mener, at det er tilstrækkeligt at

⁵ <https://www.sexlinien.dk/emneside-rettigheder-og-overgreb/stealthing>

præventionsmidlet beskytter mod enten seksuelt overførte infektioner eller uønsket graviditet, og ikke to kumulative betingelser (som beskrevet på side 36).

2. Vi forslår at der efter "uden at anvende" tilføjes "eller undervejs at fjerne" eftersom stealthing refererer til, at præmissen for samtykket ændres, hvilket også kan ske undervejs i den seksuelle handling. Risici for seksuelt overførte infektioner og uønsket graviditet, samt brud på samtykket om en seksuel handling baseret på brugen af prævention, indtræffer i det moment præventionen fjernes eller det undlades at blive kommunikeret at præventionen er defekt og den seksuelle handling fortsætter uagtet. Derfor er det også vigtigt at være opmærksom på, at den seksuelle handling ikke nødvendigvis skal "gennemføres" (som beskrevet på side 36) men blot fortsættes efter, at præventionen fjernes, eller det undlades at blive kommunikeret at præventionen er defekt.

Med venlig hilsen

Direktør Helene Forsberg

Dato: 9. april 2025
Sagsnr. 2025-00285
Til: Justitsministeriet

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Justitsministeriet har d. 12. marts 2025 sendt høringen ”Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)”. Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK) takker for muligheden for at afgive høringssvar.

LOKK har i det følgende kun forholdt sig til forslagens bestemmelser om:

- Kriminalisering af stealthing
- Øget brug af tilhold
- Beskikkelse af bistandsadvokat vederlagsfri samtale m.v. til ofre for stealthing

Kriminalisering af stealthing

LOKK støtter forslaget om at kriminalisere stealthing. Vi ser det som en nødvendig styrkelse af beskyttelsen mod seksualiseret vold og seksuelle krænkelser. Stealthing – at fjerne kondomet uden samtykke – er ikke blot en krænkelse af samtykke, men også en handling med potentielt alvorlige konsekvenser for den udsatte. Det udgør både en sundhedsrisiko og kan føre til uønskede graviditeter.

I konteksten af partnervold ser vi desuden stealthing anvendt som en form for reproduktiv vold. Kvinder på krisecentre oplever, at de mod deres vilje bliver gjort gravide som en måde, hvorpå en voldelig partner fastholder dem i relationen. En kriminalisering sender et vigtigt signal om, at dette ikke er acceptabelt.

Øget brug af tilhold og lempelse af grovhedskriteriet

LOKK støtter forslaget om øget brug af tilhold og lempelse af grovhedskriteriet. Det er afgørende, at myndighederne har effektive redskaber til at gribe ind overfor trusler og chikane – både under og efter en voldelig relation.

For mange voldsudsatte er det en realitet, at volden ikke ophører, blot fordi relationen er afsluttet. Faktisk viser undersøgelser, at 38% af de kvinder, som har været på krisecenter, oplever nye episoder af vold efter fraflytning. Mange kvinder installerer i dag selv alarmer, kameraer og andre elektroniske sikkerhedsforanstaltninger for at skabe tryghed – men det bør være samfundets ansvar at beskytte dem.

Beskikkelse af bistandsadvokat og vederlagsfri samtale m.v. til ofre for stealthing

LOKK støtter forslaget om at sikre ofre for stealthing adgang til bistandsadvokat og vederlagsfri samtale. Vi vil dog opfordre til, at adgangen til bistandsadvokat generelt styrkes i sager om partnervold.

Det er afgørende, at kvinder, der har været udsat for vold, får adgang til juridisk bistand så tidligt som muligt i processen – gerne allerede inden en eventuel politianmeldelse. Dette kan give overblik over rettigheder, styrke retssikkerheden og bidrage til en tryk og informeret beslutningsproces i et ellers forvejen sårbart og komplekst forløb.

Justitsministeriet

Att: Maria Carlsson

pr. mail til cahj@jm.dk og politikontoret@jm.dk

Fredericia, den 9. april 2025

Deres sagsnummer 2025-00285 vedr. Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

OID kommer kun med bemærkninger til forslaget vedr. tilhold og forslaget vedr. stealthing.

Vi er enige i, at reglerne om tilhold udvides som forslået.

Vedr. stealthing, dvs. aftagning af kondom under samleje, uden at partneren har samtykket heri eller er bekendt med det, når beskyttelse var en forudsætning for samlejet, er vi enige i bør kriminaliseres.

Men vi er ikke enige i den form, det kommer til udtryk i lovforslaget. Det centrale problem i stealthing har været, at forudsætningen (samtykket) for samlejet brydes, således at ofret fratages retten til selv at bestemme over sin krop.

I lovforslaget (p.36) knyttes handlingen imidlertid til et problem om risiko for graviditet og kønssygdomme, og begge betingelser skal være opfyldt.

"Det vil derudover være en forudsætning for straf, at der er tale om et præventionsmiddel, som beskytter mod både seksuelt overførte infektioner og uønsket graviditet. Der er således tale om to kumulative betingelser."

Det er – også – derfor forvirrende, når der i bemærkningerne (p.99) anføres:

*"Begrebet »samleje« vil skulle forstås på samme måde som i straffelovens § 216, stk. 1. Det indebærer, at den foreslåede bestemmelse vil omfatte såvel vaginalt **som analt samleje, og uanset om det anale samleje foregår mellem personer af modsat eller af samme køn.**"*

Hertil kommer, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt forslaget omfatter kvinder, der ikke er fertile og sterile mænd, hvor graviditet heller ikke er en risiko. Og måske også personer, der ikke har kønssygdomme.

Endelig kan man spørge, om andre former for "snyd" ikke også burde reguleres. Kvinden, der oplyser at være beskyttet mod graviditet, fordi hun tager p-piller, men ikke gør det, og hvis formål med samlejet er at blive gravid, er straffri.

På vegne af OID's bestyrelse og venlig hilsen

Knut A. Gulbrandsen
Landsformand
Offerrådgivningen i Danmark

Fra: [Christian Palsteen Dong](#)
Til: [Politikontoret \(951s13\)](#); [Cathrine Hjortdam](#)
Cc: [Politiforbundet](#)
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285
Dato: 9. april 2025 13:23:35

Politiforbundet takker for høringen om styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd

Vi har ingen bemærkninger til forslaget, og håber, at de nye redskaber vil styrke vores kollegers muligheder for at medvirke til relevant håndhævelse af trygheden i udsatte områder.

Vores sagsnummer 2025-00269

Med venlig hilsen

Christian Palsteen Dong
Forbundssekretær

Gammel Kongevej 60, 11. sal
DK-1850 Frederiksberg

Tlf. +45 33 45 59 60

Mobil +45 29 63 83 99

E-mail mail@politiforbundet.dk

Politiforbundet passer på dine data. Læs mere om vores behandling af dine oplysninger her
<https://www.politiforbundet.dk/om-politiforbundet/politiforbundets-databeskyttelsespolitik>

Denne e-mail fra Politiforbundet kan indeholde fortroligt materiale. E-mailen er kun beregnet for ovennævnte modtager(e). Hvis du har modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig venligst kontakte afsenderen og i øvrigt slette e-mailen, inkl. eventuelle kopier og vedhæftede dokumenter.
På forhånd tak

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 12. marts 2025 11:31

Emne: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400

<https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1tsJMx-000000006bx-3Q08&d=4%7Cmail%2F90%2F1741775400%2F1tsJMx-000000006bx->

[3Q08%7Cin41r%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C67D1627BE83DD6003E9FEA644DDA5E38&o=t.wwtusiwjensmistriikd.te&s=CXv_LZBvhPkgWYERQlyX9jNcOwl](https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1tsJMx-000000006bx-3Q08&d=4%7Cmail%2F90%2F1741775400%2F1tsJMx-000000006bx-3Q08%7Cin41r%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C67D1627BE83DD6003E9FEA644DDA5E38&o=t.wwtusiwjensmistriikd.te&s=CXv_LZBvhPkgWYERQlyX9jNcOwl)
https://url41.mailanyone.net/scanner?m=1tsJMx-000000006bx-3Q08&d=4%7Cmail%2F90%2F1741775400%2F1tsJMx-000000006bx-3Q08%7Cin41r%7C57e1b682%7C25933027%7C13345177%7C67D1627BE83DD6003E9FEA644DDA5E38&o=t.wwtusiwjensmistriikd.te&s=CXv_LZBvhPkgWYERQlyX9jNcOwl

Justitsministeriet

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Sendt pr. e-mail til politikontoret@jm.dk med

kopi til cahj@jm.dk

København, 9. april 2025

Høring over udkast til forslag om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Justitsministeriet har ved e-mail af 12. marts 2025 anmodet om Red Barnets eventuelle bemærkninger til lovudkast om ændring af lov om politiets virksomhed, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).

Red Barnets bemærkninger i nærværende høringssvar vedrører alene de dele af lovforslaget, der omhandler: (1) indførelse af en hjemmel til at meddele tryghedsskabende opholdsforbud til personer, der udviser en utryghedsskabende adfærd i et givent område, med mulighed for forlængelse af forbuddet, (2) udvidelse af Ungdomskriminalitetsnævnets beføjelser til at pålægge børn og unge forbud mod at færdes i bestemte områder som led i et forbedringsforløb.

Tryghedsskabende opholdsforbud

Justitsministeriet foreslår med lovudkastet, at politiet kan meddele personer et opholdsforbud i op til 30 dage med mulighed for forlængelse i områder, der vurderes som plaget af utryghedsskabende adfærd. Opholdsforbuddet kan meddeles inden for en radius af 500 m eller 1.000 m, hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at meddelelse af opholdsforbud efter den foreslåede § 6 g, stk. 1 i politiloven er betinget af, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed, samt at den pågældende person, der meddeles et tryghedsskabende opholdsforbud i et nærmere bestemt område, har udvist utryghedsskabende adfærd i det pågældende område. I vurderingen af, om en person har udvist utryghedsskabende adfærd, kan der lægges vægt på, om personen har udvist en intimiderende, dominerende eller chikanerende adfærd i området. Det fremgår, at adfærden ikke nødvendigvis behøver at have karakter af strafbare handlinger, men at adfærden dog skal være af en vis grovhed.

Red Barnet anser forslaget for betænkeligt, da vi finder, at meddelelse af opholdsforbud til børn er en uegnet indsats over for udsatte børn eller børn, der meddeles et sådant forbud på baggrund af bl.a. deres generelle fremtoning. Red Barnet mener derfor ikke, at politiet bør have hjemmel som foreslået til at meddele opholdsforbud til børn.

Hensynet til at mindske utryghed finder vi i øvrigt ikke i tilstrækkelig grad opvejer et så stort indgreb i bevægelsesfriheden som bl.a. sikret efter artikel 2, stk. 1, i 4. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), hvorefter enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, skal have ret til inden for dette område at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted.

Red Barnet anbefaler på ovenstående baggrund, at politiets hjemmel til at meddele opholdsforbud ikke bør omfatte børn under 18 år.

Målrættede pålæg til børn og unge

Det foreslås med lovudkastet, at Ungdomskriminalitetsnævnet som led i en afgørelse kan meddele pålæg om, at barnet eller den unge skal undlade at færdes frem og tilbage eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område. Pålægget skal sikre, at barnet eller den unge i en periode ikke færdes eller opholder sig i et område, hvor det f.eks. har været involveret i utryghedsskabende adfærd.

Red Barnet finder, at den manglende tydelighed i bestemmelsen er problematisk, da det ikke står klart, hvad der skal til, for at Ungdomskriminalitetsnævnet som led i en afgørelse kan meddele pålæg om, at barnet eller den unge skal undlade at færdes frem og tilbage eller tage ophold i et nærmere geografisk område. Det fremgår af lovudkastets punkt 2.6.3.1., at utryghedsskabende adfærd, er en adfærd, der er egnet til at skabe utryghed hos andre mennesker. Formuleringen giver anledning til væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, idet der efterlades et ganske vidt skøn til at vurdere, hvornår en given adfærd er utryghedsskabende. Hvis forslaget vedtages, vil det desuden føre til, at:

- Børn ned til 10 år kan begrænses i deres frie færden uden en forudgående domstolsprøvelse af politiets mistanke mod dem, hvilket strider mod grundlæggende retsprincipper.
- Derudover kan et forbud mod at færdes i bestemte områder bidrage til stigmatisering af børn og unge, særligt dem, der i forvejen befinder sig i en udsat position.
- Hertil kommer, at pålægget har karakter af en strafferetlig sanktion snarere end en håndsækning til barnet, idet udgangspunktet er at fjerne utryghed (barnet) på baggrund af en given adfærd, ikke at gøre barnet mere trygt ved at iværksætte konkrete forebyggende/afhjælpende indsatser.

Red Barnet er desuden meget betænkelig ved formuleringen i udkastet til bemærkningerne punkt 2.6.2: *"Det er afgørende, at samfundet har de rette redskaber til at yde en hurtig og effektiv indsats over for de børn og unge, der viser tegn på at være på vej til at vende fællesskabet i ryggen."*

Red Barnet er helt enig i, at en tidlig og effektiv indsats fra myndighederne er af afgørende betydning, men præmissen om, at børn og unge vender fællesskabet ryggen, er problematisk.

Det moderne og relationelle børnesyn tilskriver børn og unge evnen og viljen til at være en del af samfundets fællesskab. Når børn og unge har en adfærd, hvor de fremstår "utryghedsskabende", er vi nødt til som voksne at være nysgerrige på, hvorfor denne adfærd opstår og guide dem i retning af et positivt fællesskab. Børn og unge står ikke alene og skaber utryghed. De er blevet en del af et alternativt og uhenigtsmæssigt fællesskab, fordi de fx ikke har følt, at der var plads til dem i de eksisterende fællesskaber i skolen, familien, ungdomsinstitutionen mv.

Slutteligt finder Red Barnet det problematisk, at der ikke i det fremsendte udkast er tilføjet overvejelser om forholdet til FN's Konvention om Barnets Rettigheder, i.a. artikel 3, da der er tale om et lovforslag, der i allerhøjeste grad vedrører børns rettigheder, og som introducerer et strafferetslignende pålæg for børn ned til 10 år.

Red Barnet står til rådighed ved ønske om uddybelse af ovenstående. Kontakt senior børnerettighedsjurist, Amalie Bang, amba@redbarnet.dk

Med venlig hilsen

Johanne Schmidt Nielsen, generalsekretær

Fra: [Politikontoret \(951s13\)](#)
Til: [Maria Hanna Carlsson](#); [Cathrine Hjortdam](#)
Cc: [Ida Albæk Knudsen](#)
Emne: VS: <SMIME.SIGN>Sv: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285 (R)
Dato: 12. marts 2025 13:47:21
Vedhæftede filer: [Høringsbrev \(til Grønland\).pdf](#)
[Lovforslag om styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd.pdf](#)
[Høringsliste.pdf](#)

Fra: Rigsombudsmanden i Grønland <ro@gl.stm.dk>

Sendt: 12. marts 2025 12:22

Til: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Emne: <SMIME.SIGN>Sv: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285 (RI...

Til Justitsministeriet ATT Maria Carlsson

Rigsombudsmanden i Grønland kvitterer hermed for modtagelsen af høring vedr. udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285

Der er udskrevet valg til parlamentet i Grønland (Inatsisartut), som skal afholdes d. 11 marts 2025. Herefter skal der samles en ny regering (Naalakkersuisut). Naalakkersuisut behandler ikke høringer indtil det nye Naalakkersuisut er fundet. Der kan ikke gives en konkret dato for hvornår det nye Naalakkersuisut er fundet, men det forventes samlet cirka medio april 2025.

Hvis Justitsministeriet ønsker høring af Grønlands Selvstyre bedes I derfor venligst overveje at forlænge fristen og genfremsende høringen når det nye Naalakkersuitsut er fundet.

Hvis dette giver anledning til spørgsmål er I meget velkommen til at kontakte undertegnede på +299 34 36 07.

Med venlig hilsen
Inussiarnersumik Inuulluarit

Lasse Gravholt Jensen

Jurist - Inatsisileritooq

Rigsombudsmanden i Grønland

Postboks 1030

3900 Nuuk

Telefon: (+299) 32 10 01

Officiel e-mail: ro@gl.stm.dk

Officiel hjemmeside: www.rigsombudsmanden.gl

Til: Rigsombudsmanden i Grønland (ro@gl.stm.dk)
Fra: Justitsministeriet (jm@jm.dk)
Titel: Høring over udkast til lovforslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd) - j. nr. 2025-00285
Sendt: 12-03-2025 11:27

Se venligst vedhæftede filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Politikontoret

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

Fra: [Politikontoret \(951s13\)](#)
Til: [Maria Hanna Carlsson](#); [Cathrine Hjortdam](#)
Emne: VS: Høringssvar - sagsnummer 2025-03032
Dato: 20. marts 2025 13:54:16

Fra: Maria Vang <MariaV@lmr.fo>
Sendt: 19. marts 2025 13:00
Til: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Cc: Rigsombuddet <ro@fo.stm.dk>; Nella Festirstein <nellaf@lmr.fo>
Emne: Høringssvar - sagsnummer 2025-03032

Til Justitsministeriet, Politikontoret

Færøernes landsstyre har fået tilsendt i høring *“udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd).”*

Ifølge lovudkastets § 8 skal loven ikke gælde for Færøerne, men lovens § 1 om ændring i lov om politiets virksomhed kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, såfremt færøske myndigheder anmoder herom.

Færøernes landsstyre tager dette til efterretning og har på nuværende tidspunkt ikke andre bemærkninger til lovforslaget.

Der henvises til Justitsministeriets sagsnummer 2025-03032.

Vinarliga / Kind regards

Maria Vang
Fulltrúi / Adviser
Mobile: +298 55 80 25
mariav@lmr.fo

LØGMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Justice

Løgmlaráðið
Gongin 7
Postrúm 377
FO-110 Tórshavn

+298 35 80 80
www.lmr.fo

Til Justitsministeriet
Att. politikontoret@jm.dk

9. april 2025

Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Sex & Samfund takker for muligheden for at afgive høringssvar til dette udkast til lovforslag. Bemærkningerne i høringssvaret vedrører udelukkende afsnittene om *Mulighed for nattelivsforbud ved visse seksualforbrydelser* (2.3.3.1) samt *Kriminalisering af stealthing* (2.4), da disse forslag berører tematikker, Sex & Samfund arbejder med.

Mulighed for nattelivsforbud ved visse seksualforbrydelser

Overordnet finder Sex & Samfund det positivt, at det retslige anvendelsesområde for opholdsforbud bliver udvidet til også at omfatte straffelovens §§ 216, 225 og 232, hvis seksualforbrydelsen er begået i forbindelse med den dømtes eller ofrets færden i nattelivet. At der bliver lagt op til, at der allerede vil kunne gives opholdsforbud fra førstegangstilfælde, er ligeledes positivt, da det sender et signal om, hvilken alvor vi fra samfundets side ser på seksualforbrydelser med.

Forslaget giver dog anledning til en række bemærkninger. Det gælder blandt andet i forhold til håndhævelsen af opholdsforbuddet på gadeplan i nattelivszone, samt ved indgangen til serveringssteder, hvor Sex & Samfund forudser en række praktiske udfordringer. Det gælder eksempelvis på gadeplan, hvor man må formode at dømte seksualforbrydere gør mindre opmærksom på sig og derfor er vanskeligere at identificere end eksempelvis individer, der har modtaget et opholdsforbud som følge af gadeuorden.

Tidsrummet for et opholdsforbud i nattelivet (fra kl. 24 til kl. 5) åbner ligeledes for mulige udfordringer, da langt de fleste udskænkingssteder åbner før midnat og mange ikke har vagtpersonale på arbejde fra stedets åbningstidspunkt, men først senere på aftenen. På den baggrund må det betragtes som værende relativt let at omgå forbuddet ved at gå tidligere ud for derefter at blive samme sted.

Tidsrummet for et opholdsforbud på fem timer fra midnat og frem må også betragtes som værende uhensigtsmæssigt kort, da mange fester, særligt i de danske uddannelsesbyer, ofte starter tidligt på dagen, hvorfor potentielle seksuelle overgreb i forbindelse med nattelivet sagtens kan nå at finde sted før opholdsforbuddet træder i kraft, ligesom tidligere ofre og gerningspersoner fortsat også kan støde på hinanden i nattelivet før midnat. At man ikke skal kunne møde en i byen, der har begået et overgreb på en, var ellers et af de politiske talepunkter, der blev brugt til at understrege lovens relevans som tryghedsskabende.

Fastsættelsen af tidsrummet for et opholdsforbud ligger dog uden for det konkrete lovforslags ramme, men det bør som minimum overvejes, om ikke dette tidsrum er for snævert, hvis forslaget skal have effekt i praksis.

Endelig bør det nævnes, når forslaget netop handler om straf for seksualforbrydelser, at anmeldelsestilbøjeligheden for voldtægt er lav i Danmark. Fra selvrapporteringsundersøgelser ved vi, at der finder op mod 15.000 voldtægter eller forsøg på voldtægter sted i Danmark om året, hvoraf mindre end 2000 bliver anmeldt¹. Af de anmeldte sager leder kun godt 100 til domsfældelse om året. At det er så relativt få sager, der fører til domsfældelse, gør naturligvis, at det også er et begrænset antal personer, der vil blive omfattet af opholdsforbud i nattelivet som følge heraf, hvorfor mange, der har været udsat for seksuelle overgreb i nattelivet eller i forbindelse hermed, fortsat vil kunne møde overgrebspersonen.

Af de ovenfornævnte årsager må den tryghedsskabende effekt af forslaget om opholdsforbud i nattelivet som følge af seksualforbrydelser samlet set betragtes som værende af symbolsk karakter, uagtet den vigtige signalværdi.

Kriminalisering af stealthing

Sex & Samfund finder det positivt, at regeringen med dette lovforslag ønsker at kriminalisere stealthing. Stealthing er et alvorligt aftalebrud på det samtykke, de deltagende parter har indgået i forbindelse med et samleje, og som udsætter den forurettede part for en alvorlig sundhedsrisiko, en risiko for uønsket graviditet og en risiko for psykiske og følelsesmæssige konsekvenser, som det korrekt bliver anført i bemærkningerne til lovforslaget.

At man i forslaget til den nye § 217 anvender en definition, der fokuserer på præventionsmidlets anvendelse mod både uønsket graviditet og smitte af seks sygdomme, er set fra Sex & Samfunds side også fornuftigt. Netop i den dobbelte og konkrete fysiske beskyttelse ligger det svig, som er kernen i stealthing. Det er ligeledes positivt, at formuleringen i lovforslaget ikke fokuserer på køn men på handlingen, da man – som det også fremgår af bemærkningerne – kan blive udsat for stealthing uanset køn.

Endelig er det positivt, at kriminaliseringen af stealthing bliver foreslået indsat som § 217, og dermed står i direkte forlængelse af den opdaterede, samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse. Uagtet om det er en tilfældighed som følge af den tidligere ophævede § 217, så styrker og understøtter denne placering i straffeloven det diskursive skift, der i disse år sker i samfundet i retning af en decideret samtykketekultur, hvor samtalen om sex, klare aftaler og grænsesætning er i fokus.

På linje med bemærkningerne til lovforslaget anerkender Sex & Samfund udfordringerne med at løfte bevisbyrden i sager vedrørende stealthing. Argumentet om fra samfundets side at sende

¹ Det Kriminalpræventive Råd, Fakta om voldtægt (besøgt 27. marts 2025), <https://dkr.dk/vold-og-voldtægt/fakta-om-voldtægt>
Danmarks Statistik: Fald i anmeldte voldsforbrydelser og seksualforbrydelser, 13. december 2024, <https://www.dst.dk/da/presse/Pressemeddelelser/2024/2024-12-13-fald-i-anmeldte-voldsforbrydelser>

et klart og tydeligt signal om, hvad vi vil acceptere, vejer dog for os tungere end at lade være med at lovgive, og vi er glade for, at det også er tilfældet i regeringen.

En kriminalisering af stealthing vil yderligere have den vigtige signalværdi over for forurettede, at det de har oplevet er et ulovligt overgreb og ikke som tidligere en gråzone-oplevelse, der ikke har eksisteret en juridisk betegnelse for.

Sex & Samfund stiller sig til rådighed og uddyber gerne ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen,

Majbrit Berlau,

Generalsekretær i Sex & Samfund

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K.

SikkerhedsBranchens høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)

Vi har udelukkende bemærkninger til lovens § 4.

I stk. 1 lempes kravene i tv-overvågningslovens § 2 stk. 2 til formålet med boligorganisationers tv-overvågning fra kriminalitetsbekæmpende til tryghedsfremmende.

Vi forstår bevæggrundene bag forslaget. Vi vil blot påpege, at det er et paradigmeskifte. Man går fra, at politidirektøren som skal give sin tilladelse på baggrund af kriminalitetsbilledet som politidirektøren har direkte kendskab til og eventuelt statistik på til, at boligselskabet blot skal påstå, at der foregår forholdsvis grov utryghedsskabende adfærd.

Det vil i praksis betyde, at politidirektørens rolle bliver ligegyldig, idet vi går fra et kriterium som er objektivt konstaterbart til, at politidirektøren mere eller mindre må basere sin tilladelse på oplysningerne fra boligselskaberne. Efter vores opfattelse bør tilladelsen gives på et klart defineret grundlag, som giver mulighed for at vurdere proportionaliteten. Hvis man vil fastholde det undefinerbare krav om tryghedsfremme, bør man overveje at skrive kravet om tilladelse fra politidirektøren ud af bestemmelsen, idet den ikke har nogen praktisk betydning og samtidig belaster politisystemet.

Samtidig konstaterer vi med lempelsen i § 2 a i lov om tv-overvågning, at tv-overvågning i boligområdet ikke længere er en forudsætning for kommunal tv-overvågning af arealerne udenom boligområdet. Dette er en ikke ubetydelig udvidelse af adgangen for kommunerne til at tv-overvåge. Også her er formålskriteriet, at kommunens tv-overvågning blot skal være tryghedsfremmende. Derfor mener vi, af samme årsager som angivet ovenfor, at det bør overvejes at skrive kravet om tilladelse fra politidirektøren ud af bestemmelsen.

Tv-overvågningsloven er blevet ændret og udvidet omkring ti gange siden 2007. Det betyder, at loven har udviklet sig som ved knopskydning. Derfor hænger de nyere bestemmelser i flere tilfælde ikke sammen med de oprindelige. Det er for eksempel tilfældet, når vi ser på § 1 i lov om tv-overvågning, der angiver anvendelsesområdet for loven som "privates overvågning af...", mens der i dag i loven findes adskillige bestemmelser, som udelukkende regulerer kommuner og offentlige myndigheders tv-overvågning.

Noget af det, der giver anledning til stor frustration blandt slutkunder og installatører er de mange forskellige formuleringer af afstandskrav i forhold til hvor langt fra facaden man må overvåge ud, hvor der er almindelig færdsel.

Hvis man ikke har læst bemærkningerne til de forskellige lovforslag, der udgør kludetæppet af bestemmelser om afstand, kan man ikke vide, hvor mange meter "direkte tilknytning", "umiddelbar tilknytning", "nær tilknytning" og der hvor der blot står "tilknytning" betyder.

Samtidig er der en stor forvirring om, hvordan de enkelte bestemmelser i loven skal forstås og fortolkes. Her i SikkerhedsBranchen får vi dagligt spørgsmål fra endog meget store slutkunder og installatører, som vi anser for meget seriøse, men som det til trods ikke kan forstå og fortolke loven. Der findes også eksempler på direkte uforståelige/upraktiske bestemmelser, der gør det evident, at lov om tv-overvågning bør gennemskrives, ensrettes og tydeliggøres. Lovens § 2 stk. 1 nr. 4 er et godt eksempel.

På samme måde bør det drøftes, hvordan vi skaber en mere logisk sammenhæng mellem tv-overvågningsloven og lov om vagtvirksomhed. Her er der en direkte diskrepans imellem det faktum, at på mange områder i det offentlige rum hvor tv-overvågningsloven åbner mulighed for overvågning, vil det i dag være ulovligt at placere en vagt til at observere det præcis samme område, mens det vil være lovligt, hvis vagten observerer det samme område via tv-overvågning.

I forbindelse med opdateringen af vagtloven og den tryghedspakke som nærværende lovforslag er en del af, vil det være helt oplagt at foretage både en gennemgribende revision af lov om tv-overvågning og af lov om vagtvirksomhed med henblik på at skabe de bedste lovgivningsmæssige rammer for en tryghedsfremmende indsats fra SikkerhedsBranchens medlemmer. Som vi ofte har gjort opmærksom på, er vagtloven dybt forældet både hvad angår anvendelsesområdet og de enkelte bestemmelser, og særligt § 6 er en hindring for at vagterne kan skabe mere tryghed i det offentlige rum.

Derfor er det vores holdning, at vi i samme ombæring bør drøfte, hvor vi vil hen med både loven om tv-overvågning og lov om vagtvirksomhed på et mere samfundsmæssigt, tryghedsfremmende, langsigtet og privatlivsbeskyttelsesmæssigt plan.

Med venlig hilsen

Kasper Skov-Mikkelsen
Direktør i SikkerhedsBranchen